

**UCHWAŁA NR XIV/114/12**  
**RADY GMINY WIDAWA**  
z dnia 29 marca 2012 r.

**w sprawie przyjęcia sprawozdania kierownika Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Widawie z działalności Ośrodka za 2011 rok**

Na podstawie art. 18 ust. 2, pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 roku o samorządzie gminnym (t.j. Dz. U. z 2001 r. Nr 142, poz. 1591, z 2002 r. Nr 23, poz. 220, Nr 62, poz. 558, Nr 113, poz. 984, Nr 153, poz. 1271 i Nr 214, poz. 1806, z 2003 r. Nr 80, poz. 717 i Nr 162, poz. 1568, z 2004 r. Nr 102, poz. 1055, Nr 116, poz. 1203 i Nr 167, poz. 1759, z 2005 r. Nr 172, poz. 1141 i Nr 175, poz. 1457, z 2006 r. Nr 17, poz. 128 i Nr 181, poz. 1337, z 2007 r. Nr 48, poz. 327, Nr 138, poz. 974 i Nr 173, poz. 1218, z 2008 r. Nr 180, poz. 1111 i Nr 223, poz. 1458, z 2009 r. Nr 52, poz. 420 i Nr 157, poz. 1241, z 2010 r. Nr 28, poz. 142, Nr 28, poz. 146, Nr 40, poz. 230 i Nr 106, poz. 675, z 2011 r. Nr 21, poz. 113, Nr 117, poz. 679, Nr 134, poz. 777, Nr 149, poz. 887 i Nr 217, poz. 1281) w związku z art. 110 ustawy z dnia 12 marca 2004 roku o pomocy społecznej (t.j. Dz. U. 2009 r. Nr 175, poz. 1362, Nr 202, poz. 1551, Nr 219, poz. 1706 i Nr 221, poz. 1738, z 2010 r. Nr 28, poz. 146, Nr 40, poz. 229, Nr 81, poz. 527, Nr 125, poz. 842 i Nr 217, poz. 1427, z 2011 r. Nr 81, poz. 440, Nr 106, poz. 622 i Nr 149, poz. 887) Rada Gminy Widawa uchwała, co następuje:

**§ 1.** Przyjmuje sprawozdanie kierownika Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Widawie z działalności Ośrodka za 2011 rok, stanowiące załącznik do niniejszej uchwały.

**§ 2.** Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

*Załącznik  
do Uchwały Nr XIV/114/12  
Rady Gminy Widawa  
z dnia 29 marca 2012 r.*

**Sprawozdanie z działalności  
Gminnego Ośrodka Pomocy  
Społecznej w Widawie  
za 2011 rok**

**Widawa 2012**

## Spis Treści:

I.	WPROWADZENIE .....	3
II.	GMINNY OŚRODEK POMOCY SPOŁECZNEJ W WIDAWIE.....	3
1.	Zatrudnienie w Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Widawa .....	3
2.	Zatrudnienie w Środowiskowym Domu Samopomocy w Dąbrowie Widawskiej .....	4
III.	REALIZACJA ZADAŃ PRZEZ GMINNY OŚRODEK POMOCY SPOŁECZNEJ W WIDAWIE W ROKU 2011 .....	4
1.	Pomoc społeczna – świadczenia niepieniężne .....	5
2.	Pomoc społeczna – świadczenia pieniężne .....	13
3.	Pozostałe zadania Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej z zakresu pomocy społecznej. ....	17
4.	Dodatki mieszkaniowe.....	17
5.	Świadczenia rodzinne .....	18
6.	Fundusz alimentacyjny .....	22
7.	Środki wydatkowane przez Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Widawie w roku 2011.....	26
IV.	REALIZACJA PROJEKTU „POMAGAJĄC INNYM – POMAGAMY SOBIE” .....	27
V.	NOWE ZADANIA – NOWE MOŻLIWOŚCI .....	27
1.	Zespół interdyscyplinarny .....	27
2.	Porozumienie z bankiem żywności im. Marka Edelmana w Łodzi .....	28
3.	Prac społecznie użyteczne .....	29
4.	Coroczna Akcja „Gwiazdka Dla Wszystkich Dzieci” .....	29
5.	Inne działania .....	30
VI.	ŚRODOWISKOWY DOM SAMOPOMOCY W DĄBROWIE WIDAWSKIEJ .....	30
VII.	WYKAZ POTRZEB W ZAKRESIE POMOCY SPOŁECZNEJ W GMINIE WIDAWA.....	31
VIII.	WYKAZ TABEL .....	32
IX.	WYKAZ WYKRESÓW.....	32

## I. WPROWADZENIE

„Pomoc społeczna jest instytucją polityki społecznej państwa, mającą na celu umożliwienie osobom i rodzinom przezwyciężenie trudnych sytuacji życiowych, których nie są one w stanie pokonać, wykorzystując własne uprawnienia, zasoby i możliwości. „Pomoc społeczna wspiera osoby i rodziny w wysiłkach zmierzających do zaspokojenia niezbędnych potrzeb i umożliwia im życie w warunkach odpowiadających godności człowieka.” [ustawa z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej, t.j. Dz. U. 2009 r. Nr 175, poz. 1362 ze zm.].

Reforma administracji wprowadziła zmiany w systemie realizacji zadań publicznych z zakresu pomocy społecznej, polityki prorodzinnej oraz wspierania osób niepełnosprawnych. Jednostkami odpowiadającymi za realizację problematyki pomocy społecznej na poziomie gminy są gminne ośrodki pomocy społecznej.

Zadaniem gminnych ośrodków pomocy społecznej jest także rozwiązywanie problemów przy ścisłej współpracy z gminnymi i wojewódzkimi, a także rządowymi służbami społecznymi i organizacjami pozarządowymi. To właśnie one wspólnie winny inspirować istniejące organizacje do podejmowania inicjatyw i działań istotnych dla danego terenu i również pomagać w opracowywaniu programów rozwiązujących rozpoznane potrzeby poszczególnych grup społecznych, a także wskazywać możliwości pozyskania środków finansowych.

Pomoc społeczna spostrzegana jest przez ludzi, którzy nie mieli styczności z bezrobociem, ogólnie przyjętą biedą, jako zło konieczne i jako coś, co jest zbędne. Należy jednak pamiętać, iż pomoc społeczna będzie się rozwijać dopóty, dopóki będzie następowała znacząca pauperyzacja społeczeństwa.

## II. GMINNY OŚRODEK POMOCY SPOŁECZNEJ W WIDAWIE

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Widawie został powołany Uchwałą z dnia 28 lutego 1990 r., Nr XI/51/90 Gminnej Rady Narodowej w Widawie. Do dnia 30 września 2011 r. w strukturach Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Widawie funkcjonował Środowiskowy Dom Samopomocy w Dąbrowie Widawskiej. Uchwałą Nr IX/66/11 Rady Gminy Widawa z dnia 21 lipca 2011 r. utworzono Środowiskowy Dom Samopomocy w Dąbrowie Widawskiej, nadano statut i wyposażono w majątek, jako samodzielnej, gminnej jednostce organizacyjnej.

### 1. Zatrudnienie w Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Widawie

W roku 2011 w Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Widawie zatrudnionych było 10 pracowników na 9,5 etatu, z czego:

- 1) kierownik – 1 etat (wykształcenie wyższe magisterskie, studia podyplomowe z organizacji pomocy społecznej);
- 2) główna księgowa – 0/5 etat (wykształcenie policealne zawodowe);
- 3) pracownik socjalny – 1 etat (wykształcenie wyższe magisterskie kierunkowe);
- 4) specjalista pracy socjalnej – 3 etaty (wykształcenie policealne kierunkowe – 2 osoby, wyższe – 1 osoba);
- 5) starszy specjalista pracy socjalnej – 1 etaty (wykształcenie średnie kierunkowe);
- 6) aspirant pracy socjalnej – 2 etaty (wykształcenie średnie – 1 osoba i wyższe niepełne – 1 osoba);
- 7) administrator – 1 etat (wykształcenie wyższe niepełne).

Pracownicy socjalni, jako wyodrębniona grupa zawodowa, mają obowiązek posiadać wykształcenie zgodnie z przepisami prawa. Zgodnie z ustawą o pomocy społecznej pracownikiem socjalnym może być osoba, która posiada dyplom uzyskania tytułu zawodowego w zawodzie pracownik socjalny, dyplom ukończenia kolegium pracowników służb społecznych, dyplom wyższej szkoły zawodowej o specjalności praca socjalna lub ukończone studia wyższe o specjalności praca socjalna na jednym z kierunków: pedagogika, politologia, polityka społeczna, psychologia, socjologia lub nauki o rodzinie. Ustalono także dwa stopnie specjalizacji zawodowej w zawodzie pracownika socjalnego:

- I stopień specjalizacji zawodowej z zakresu pracy socjalnej ma na celu uzupełnienie wiedzy i doskonalenie umiejętności zawodowych pracowników socjalnych,
- II stopień specjalizacji zawodowej z zakresu pracy socjalnej ma na celu pogłębienie wiedzy i doskonalenie umiejętności pracy z wybranymi grupami osób korzystających z pomocy społecznej.

Pracownicy Ośrodka w Widawie, w celu podniesienia swoich kompetencji zawodowych, uczestniczyli w roku 2011 w specjalistycznych szkoleniach. Szkolenia dotyczyły, między innymi tematów:

- „Wspieranie rodziny i system pieczy zastępczej” (1 osoba),
- „Świadczenia rodzinne i Fundusz Alimentacyjny” (1 osoba),
- Warsztaty z obsługi systemu POMOST (1 osoba),
- „Kwalifikacja wydatków w ramach POKL dla projektodawców” (2 osoby),
- „Nowe zasady dokumentowania operacji w ewidencji księgowej” (1 osoba),
- „Elementy prawa z zakresu pomocy społecznej” (4 osoby).

Ponadto dwóch pracowników podniosło swoje wykształcenie, jeden z pracowników ukończył podyplomowe studia o kierunku zarządzania pomocą społeczną, drugi podjął dopełniające studia magisterskie.

## **2. Zatrudnienie w Środowiskowym Domu Samopomocy w Dąbrowie Widawskiej**

W 2011 roku w Środowiskowym Domu Samopomocy zatrudnionych było 11 osób, tj.:

- 1) kierownik – 1,
- 2) pracownicy opiekuńczo-terapeutyczni:
  - pracownik socjalny - 1
  - instruktor terapii zajęciowej - 3
- 3) pracownicy medyczni-rehabilitacyjni:
  - pielęgniarka - 1 (na  $\frac{3}{4}$  etatu),
  - technik fizjoterapii – 1
- 4) pracownicy gospodarczy i obsługi:
  - kierowca - 1
  - intendent - 1 (na  $\frac{1}{2}$  etatu)
  - kucharka - 1 (na  $\frac{3}{4}$  etatu)
  - robotnik wykwalifikowany - 1 (na  $\frac{3}{4}$  etatu)

## **III. REALIZACJA ZADAŃ PRZEZ GMINNY OŚRODEK POMOCY SPOŁECZNEJ W WIDAWIE W ROKU 2011**

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Widawie realizuje zadania własne i zlecone gminy z zakresu pomocy społecznej, świadczeń rodzinnych, funduszu alimentacyjnym, dodatków mieszkaniowych, wynikające m.in. z ustaw:

1. ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (t.j. Dz. U. 2009 r. Nr 175, poz. 1362 ze zm.);
2. ustawę z dnia 29 grudnia 2005 r. o ustanowieniu programu wieloletniego „Pomoc państwa w zakresie dożywiania” (Dz. U. z 2005 r. Nr 267, poz. 2259 ze zm.);
3. ustawę z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (t.j. Dz. U. z 2007 r. Nr 70, poz. 473 ze zm.);
4. ustawę z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz. U. z 2005 r. Nr 180, poz. 1493 ze zm.);
5. ustawy z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych (t.j. Dz. U. z 2006 r. Nr 139, poz. 992 ze zm.);
6. ustawy z dnia 19 sierpnia 1994 r. o ochronie zdrowia psychicznego (t.j. Dz. U. z 2011 r. Dz. U. 2011 r. Nr 231, poz. 1375 ze zm.);
7. ustawy z dnia 22 kwietnia 2005 r. o postępowaniu wobec dłużników alimentacyjnych oraz zaliczce alimentacyjnej (Dz. U. z 2005 r. Nr 86, poz. 732 ze zm.);
8. ustawy z dnia 7 września 2007 r. o pomocy osobom uprawnionym do alimentów (t.j. Dz. U. z 2009 r. Nr 1, poz. 7 ze zm.);
9. ustawy z dnia 21 czerwca 2001 r. o dodatkach mieszkaniowych (Dz. U. z 2001 r. Nr 71, poz. 734 ze zm.);
10. ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (t.j. Dz. U. z 2001 r. Nr 142, poz. 1591 ze zm.);
11. ustawy z 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych (t.j. Dz. U. 2008 r. Nr 164, poz. 1027 ze zm.);
12. ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych (t.j. Dz. U. 2009 r. Nr 205, poz. 1585 ze zm.)
13. innych przepisów prawnych, które przewidują realizację zadań przez ośrodek pomocy społecznej.

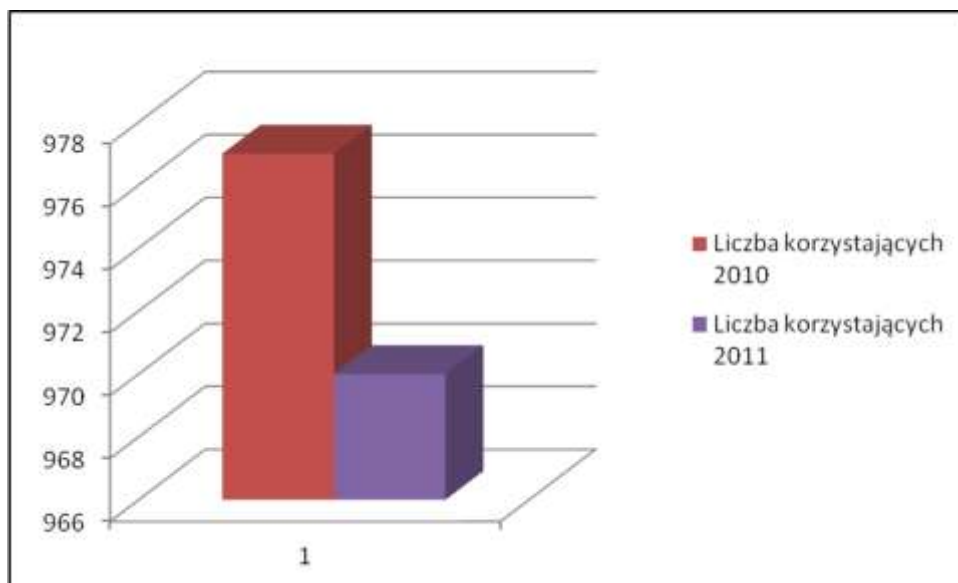
## 1. Pomoc społeczna – świadczenia niepieniężne

Pomocy Społecznej udziela się w szczególności z powodu ubóstwa, sieroctwa, bezdomności, bezrobocia, niepełnosprawności, długotrwałej lub ciężkiej choroby, przemocy w rodzinie, potrzeby ochrony macierzyństwa lub wielodzietności, bezradności w sprawach opiekuńczo – wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego, zwłaszcza w rodzinach niepełnych i wielodzietnych, alkoholizmu i narkomanii, zdarzenia losowego i sytuacji kryzysowej, klęski żywiołowej lub ekologicznej, itp. Katalog przesłanek umożliwiających przyznanie świadczeń z pomocy społecznej jest otwarty i tak naprawdę można przyznać świadczenia również w innych przypadkach, niż przewiduje to ustawa, pod warunkiem, że są uzasadnione i konieczne dla dobra osoby lub rodziny, a także najbliższego otoczenia (racjonalne i celowe).

Prawo do świadczeń pieniężnych z pomocy społecznej przysługuje osobie samotnie gospodarującej, której dochód nie przekracza kwoty **netto 477 zł** miesięcznie, natomiast osobie w rodzinie, w której dochód na osobę w rodzinie nie przekracza kwoty **netto 351 zł** miesięcznie.

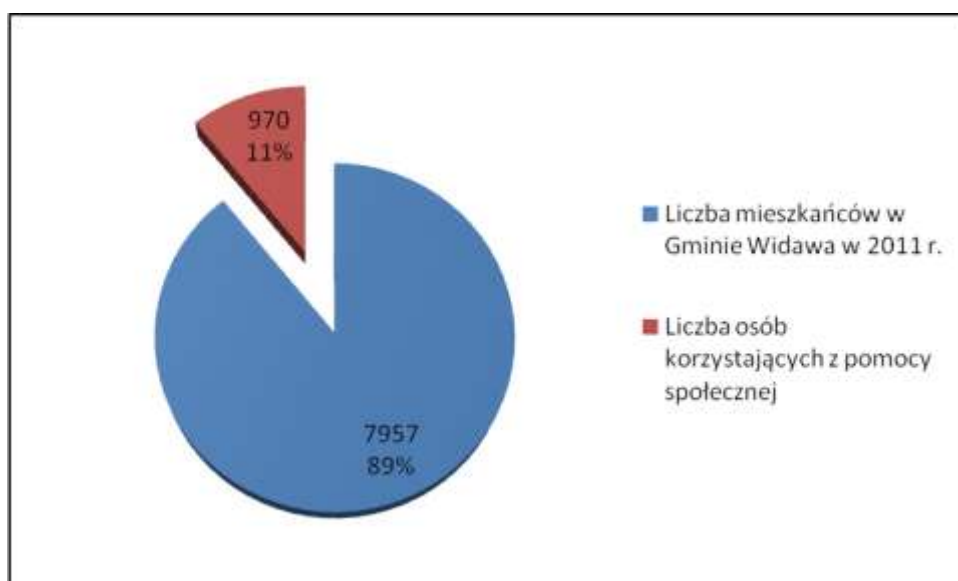
W Gminie Widawa, wg stanu na dzień 31 grudnia 2011 r., korzystających rodzin ze świadczeń pomocy społecznej było 360 (w roku 2010 – 372 rodziny), co łącznie stanowiło 970 osób w rodzinach. W stosunku do ogółu społeczeństwa zamieszkującego Gminę, stanowi to 11 % osób w rodzinach korzystających ze świadczeń pomocy społecznej. Świadczeniami pomocy społecznej, w tym przypadku są zasiłki celowe, zasiłki okresowe, zasiłki stałe oraz zasiłki specjalne celowe.

**Wykres nr 1. Liczba osób korzystających z pomocy społecznej w 2010 i 2011 r.**



Źródło: opracowanie własne.

**Wykres nr 2. Liczba osób korzystających z pomocy społecznej w odniesieniu do ogółu mieszkańców w 2011 r.**



Źródło: opracowanie własne.

W zakresie pomocy społecznej, w 2011 roku wydano, 552 decyzje administracyjne, w tym 13 decyzji odmownych. Od wydanych decyzji złożono 1 odwołanie do Samorządowego Kolegium Odwoławczego w Sieradzu. Decyzja została utrzymana w mocy, przez organ II instancji do ponownego rozpatrzenia.

## Praca socjalna

Świadczenie pomocy w postaci pracy socjalnej jest zadaniem własnym Gminy o charakterze obowiązkowym. Praca socjalna świadczona jest na rzecz poprawy funkcjonowania osób i rodzin w ich środowisku społecznym. Może być prowadzona w oparciu o kontrakt socjalny. W pracy socjalnej wykorzystuje się właściwe tej działalności metody i techniki, stosowane z poszanowaniem godności osoby i jej prawa do samostanowienia. Praca socjalna świadczona jest osobom i rodzinom bez względu na posiadany dochód.

Najważniejszym zadaniem w pomocy społecznej jest praca socjalna, rozumiana jako działalność zawodowa, skierowana na pomoc osobom i rodzinom. Polega ona na:

- 1) wspomaganie jednostek i ich rodzin, we wzmocnieniu lub odzyskaniu zdolności do funkcjonowania w społeczeństwie oraz tworzenie warunków sprzyjających temu celowi. Cel ten obejmuje swym zakresem zapewnienie podstawowych warunków życia tym wszystkim, którzy z różnych przyczyn są ich pozbawieni oraz zminimalizowanie negatywnych skutków tego stanu rzeczy;
- 2) wspomaganie grup i społeczności na rzecz ich rozwoju oraz kształtowanie lokalnej polityki społecznej.

Dla realizacji powyższych celów pracy socjalnej pracownicy Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Widawie podejmują szereg działań, które można przedstawić w następujący sposób:

### 1) analiza i ocena zjawisk wymagających świadczenia pomocy oraz kwalifikowanie do uzyskania tych świadczeń:

- przeprowadzanie wywiadów środowiskowych (diagnoza),
- analiza sytuacji klienta na podstawie sporządzonych sprawozdań,
- analizy dot. aktywności w poszukiwaniu pracy przez klientów,
- analizy zasadności świadczonej pomocy na rzecz klienta,
- analiza sytuacji dzieci w rodzinie i ich potrzeby (dożywianie, kolonie, paczki świąteczne),
- monitorowanie sytuacji osób niepełnosprawnych i starszych (regularne wejścia w środowisko celem kontroli świadczonych usług i zabezpieczenia bieżących potrzeb),
- analiza potrzeb osób psychicznie chorych;

### 2) prowadzenie poradnictwa dla osób znajdujących się w trudnej sytuacji życiowej:

- udzielanie przez pracowników socjalnych informacji o prawach i uprawnieniach dla klientów GOPS.

Pracownicy socjalni podejmowali wobec podopiecznych Ośrodka **pracę socjalną** oraz **szeroko rozumiane poradnictwo**. Były to działania mające na celu pomoc osobom i rodzinom we wzmocnieniu lub odzyskaniu zdolności do funkcjonowania w społeczeństwie, poprzez pełnienie odpowiednich ról społecznych oraz tworzenie warunków sprzyjających temu celowi. Praca socjalna podejmowana była praktycznie podczas każdego bezpośredniego kontaktu pracowników socjalnych z podopiecznymi, zarówno w środowisku domowym, jak i w siedzibie Ośrodka.

W roku 2011 pomocą, w postaci pracy socjalnej, zostało objętych 238 rodzin, gdzie przebywało 763 osób. Udzielono pomocy wyłącznie w postaci pracy socjalnej 108 rodzinom, gdzie przebywały 332 osoby.



## Praca socjalna metodą kontraktu socjalnego:

Kontrakt socjalny spisuje się w celu określenia sposobu współdziałania w rozwiązywaniu problemów osoby lub rodziny znajdującej się w trudnej sytuacji życiowej. W kontrakcie znajduje się m.in. wyszczególnienie ustalonych z pracownikiem socjalnym działań, które powinna podjąć osoba/rodzina w celu poprawienia swojej sytuacji. Kontrakt zawiera ocenę sytuacji rodzinnej lub majątkowej, a także informacje dotyczące potrzeb danej rodziny. W kontrakcie pracownik socjalny spisuje również działania, do których zobowiąże się rodzina (znalezienie pracy, podjęcie leczenia odwykowego) oraz konkretny termin ich rozpoczęcia i zakończenia. W kontrakcie odnotowuje się również wszystkie uwagi, dotyczące realizacji kontraktu. Okres, na jaki zawierany jest kontrakt socjalny dostosowywany jest z jednej strony do sytuacji życiowej, w jakiej znajduje się osoba zawierająca kontrakt, a z drugiej – do form wsparcia, zaproponowanych przez Ośrodek. Klient otrzymuje jeden egzemplarz kontraktu, drugi egzemplarz pozostaje w teczce klienta. W 2011 r., z klientami Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Widawie, podpisano 21 kontraktów socjalnych.

**Tabela nr 1. Rzeczywista liczba rodzin i osób objętych pomocą społeczną w latach 2010 i 2011.**

Wyszczególnienie	Liczba rodzin 2010	Liczba osób w rodzinach 2010	Liczba rodzin 2011	Liczba osób w rodzinach 2011
Świadczenia przyznane w ramach zadań zleconych i zadań własnych (bez względu na ich rodzaj, formę, liczbę oraz źródło finansowania)	372	977	360	970
Świadczenia przyznane w ramach zadań zleconych bez względu na ich rodzaj, formę i liczbę	0	0	0	0
Świadczenia przyznane w ramach zadań własnych bez względu na ich rodzaj, formę i liczbę	372	977	360	970
Pomoc udzielana w postaci pracy socjalnej - ogółem	224	786	238	763
w tym: wyłącznie w postaci pracy socjalnej	79	244	108	332
Praca socjalna prowadzona w oparciu o KONTRAKT SOCJALNY 1)	<b>LICZBA KONTRAKTÓW SOCJALNYCH W 2010</b>		<b>LICZBA KONTRAKTÓW SOCJALNYCH W 2011</b>	
	16		21	

## Działania realizowane przez system pomocy społecznej w Widawie w odniesieniu do istniejących problemów i negatywnych zjawisk społecznych

### BEZROBOCIE

**Praca socjalna z bezrobotnymi** to ogół działań podejmowanych przez pracownika socjalnego przy współudziale klienta, zmierzających do życiowego i zawodowego usamodzielnienia osób i rodzin dotkniętych problemem bezrobocia. Zakres podejmowanych działań determinowany jest oceną – diagnozą sytuacji klienta, zgodnie z wypracowanymi standardami. Ocena sytuacji – diagnoza bezrobocia obejmuje obszary: wykształcenia,

kwalifikacji zawodowych, doświadczenia zawodowego, funkcjonowania w środowisku zawodowym, relacji międzyludzkich, stanu zdrowia fizycznego i psychicznego, umiejętności poszukiwania pracy oraz oceny aktywności na rynku pracy. Sytuację i współpracę z bezrobotnym formułuje się w kontekście jego możliwości oraz funkcjonowania systemu rodzinnego. W oparciu o powyższe obszary formułowane są cele pracy socjalnej do których należą w szczególności:

- przywrócenie zdolności do funkcjonowania na rynku pracy lub w środowisku pracy,
- aktywizacja zawodowa,
- zmiana motywacji i postaw klienta wobec pracy i jej poszukiwania,
- przygotowanie do funkcjonowania w środowisku społecznym w sytuacji długotrwałej niemożności podjęcia zatrudnienia,
- określenie sytuacji zdrowotnej,
- pomoc w uzyskaniu świadczeń emerytalno-rentowych, w tym także pomoc w uzyskaniu dokumentacji niezbędnej do określenia tychże uprawnień w przyszłości.

Pracę socjalną z bezrobotnym charakteryzują zasady warunkowania pomocy, indywidualizacji, pomocniczości, podmiotowego traktowania i partnerskich relacji oraz aktywizowania bezrobotnego w oparciu o posiadane przez niego zasoby. Pracownicy utrzymują stały kontakt z Powiatowym Urzędem Pracy w Łasku, dzięki czemu posiadają aktualną informację o organizowanych szkoleniach, kursach zawodowych. W sezonie letnim osoby bezrobotne mobilizowane są do prac sezonowych. Pracownicy mobilizują również bezrobotnych podopiecznych do rejestracji w Powiatowym Urzędzie Pracy.

## **NIEPEŁNOSPRAWNOŚĆ**

**Praca socjalna na rzecz osób niepełnosprawnych** to działalność skierowana na ich aktywizację, wzmocnienie samodzielności, motywowanie do samodzielnego radzenia sobie w codziennych sprawach życiowych do podejmowania aktywności domowej i zawodowej. Ważnym elementem jest budowanie i wzmacnianie potencjału opiekuńczego tworzonego przez rodzinę i najbliższe otoczenie oraz udzielanie wsparcia (informacyjnego, emocjonalnego, materialnego, wsparcia przez świadczenie usług, wsparcia w rozwoju.).

Praca socjalna z osobami niepełnosprawnymi obejmuje diagnozę w zakresie:

- przyczyny niepełnej sprawności,
- ocenę i pomiar niepełnosprawności,
- postawy osób niepełnosprawnych wobec własnej niepełnosprawności,
- zmiany ról i pozycji społecznych, w związku z niepełnosprawnością,
- ograniczenie i potencjał osoby niepełnosprawnej,
- postawy rodziny wobec osoby niepełnosprawnej,
- wydolności opiekuńczej rodziny (poziomu sprawności fizycznej i psychicznej członków rodziny, pełności i niepełności rodziny, wielodzietności, fazy życia rodziny, motywacji, dyspozycyjności członków rodziny, sytuacji bytowej, wiedzy i umiejętności),
- diagnozę środowiska sąsiedzkiego – sieć wsparcia.

## **Poradnictwo specjalistyczne**

Pracownicy socjalni, w ramach pracy socjalnej z osobami niepełnosprawnymi, udzielali również porad dotyczących:

- możliwości ustalania niepełnosprawności i stopnia niepełnosprawności,
- rodzajów ulg i uprawnień przysługujących osobom niepełnosprawnym,

- możliwość uzyskania dofinansowania do różnych rehabilitacji społecznej i rehabilitacji zawodowej,
- możliwość uzyskania świadczeń z pomocy społecznej przeznaczonych dla osób niepełnosprawnych,
- pomocy w nawiązaniu kontaktu z odpowiednią organizacją pozarządową, placówką specjalistyczną, instytucją, itp.

Pracownicy socjalni utrzymywali stały kontakt z Ośrodkami Zdrowia, Poradniami Specjalistycznymi, Szpitalami, Stowarzyszeniem Pomocy Rodzinie "AMICUS" w celu zapewnienia opieki lekarsko – pielęgniarzkiej, organizowana była pomoc sąsiedzka, kompletowali dokumentację niezbędną do umieszczenia w Domu Pomocy Społecznej lub Zakładzie Opiekuńczo – Leczniczym, kierowali osoby do Powiatowego Zespołu d/s Orzekania o Niepełnosprawności w celu uzyskania grupy inwalidzkiej, wypełniali wnioski i opinie dla kombatantów, kierowali osoby do Środowiskowego Domu Samopomocy w Dąbrowie Widawskiej.

W ramach pracy socjalnej z osobami niepełnosprawnymi w 2011 r. Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Widawie skierował 45 osób do Powiatowego Zespołu d/s Orzekania o Niepełnosprawności w Łasku oraz wydał 55 decyzji kierujących na do dziennego ośrodka wsparcia, tj. do Środowiskowego Domu Samopomocy w Dąbrowie Widawskiej.

## **STARZEJĄCE SIĘ SPOŁECZEŃSTWO**

Obserwujemy pogłębiającą się tendencję starzenia się społeczeństwa. Rodzi to nowe problemy. Ludzie starsi znajdują się często w trudnej sytuacji materialnej, łączy się to dodatkowo z problemami zdrowotnymi oraz brakiem ofert spędzenia czasu wolnego dla ludzi starszych i samotnych.

Osobom w podeszłym wieku, niepełnosprawnym, wymagającym pomocy osób drugich w czynnościach dnia codziennego, pielęgnacji, świadczone są usługi opiekuńcze realizowane przez Ośrodek. Obejmują one pomoc w zaspokojeniu codziennych potrzeb życiowych, podstawową opiekę higieniczną, zalecaną przez lekarza pielęgnację oraz zapewnienie kontaktów z otoczeniem.

**Praca socjalna na rzecz osób starszych** to działalność skierowana na pomoc w zaspakajaniu podstawowych potrzeb życiowych związanych z pielęgnacją ciała, robieniem zakupów, porządkami domowymi, utrzymywaniem więzi społecznych poszerzonych spędzaniem wolnego czasu.

Praca socjalna z osobami starszymi obejmuje diagnozę w zakresie:

- rodzaju starzenia się,
- postawy wobec własnej starości,
- samotności osoby starszej,
- pomiaru wymaganego zakresu, rodzaju wsparcia,
- postaw rodziny wobec osoby starszej,
- wydolności opiekuńczej rodziny,
- diagnozę środowiska sąsiedzkiego-sieć wsparcia,
- dostępność do instytucji pomocowych (lekarz, pielęgniarzka).

W ramach pracy socjalnej z osobami starszymi, w 2011 r. z usług opiekuńczych korzystało 8 osób, natomiast w Domach Pomocy Społecznej przebywało 12 osób. Z czego pobyt Gmina Widawa dofinansowywała 9 osobom, natomiast 3 osoby pokrywały całość kosztów utrzymania w DPS. Na co zostały podpisane stosowne umowy. Łączna kwota, jaką Gmina przeznaczyła na dofinansowanie pobytu w domach pomocy społecznej to 127 569,09 zł.

## **RODZINY DYSFUNKCYJNE**

Dysfunkcyjność dotyczy zachowania lub niewypełniania jednej lub wielu funkcji rodziny. Nie wszystkie problemy dotyczące rodziny prowadzą do patologii, ale ze względu na negatywne konsekwencje dla życia społecznego i jednostek, znajdują się w centrum zainteresowania odpowiednich instytucji i specjalistów. System opieki nad dzieckiem i rodziną stanowi jeden z elementów zadań w zakresie pomocy społecznej, polityki prorodzinnej oraz profilaktyki uzależnień. Celem strategicznym jest tworzenie systemu pomocy dziecku i rodzinie pozwalającego na utrzymanie dziecka w rodzinie naturalnej lub zapewnienie opieki i wychowania poza rodziną naturalną z zachowaniem preferencji form prorodzinnych.

**Praca socjalna na rzecz rodzin z problemami opiekuńczo – wychowawczymi** w pierwszej kolejności ma na celu zabezpieczenie podstawowych potrzeb socjalno – bytowych dzieci, takich jak: wyżywienie, odzież stosownie do pory roku, odpowiednie warunki mieszkaniowe – w tym miejsce do spania, nauki i zabawy. Ważnym elementem tej pracy jest również zwracanie uwagi na warunki sanitarno – higieniczne panujące w środowisku rodzinnym.

Celem pracy socjalnej jest także pomoc i wsparcie w przewycięzaniu występujących w rodzinie problemów i niwelowaniu istniejących zaniedbań, jak również przeciwdziałanie powstawaniu, czy pogłębianiu się demoralizacji i patologii całej rodziny, jak również poszczególnych jej członków.

Pracę socjalną poprzedza ocena i diagnoza sytuacji rodziny, w tym m.in. określenie sytuacji dziecka w rodzinie oraz deficytów w zakresie pełnienia ról rodzicielskich, zaniedbań względem dzieci. W ramach pracy socjalnej, w sytuacji zagrożenia (szczególnie dobra i bezpieczeństwa dziecka), podejmowane są działania interwencyjne. Ważną rolę w prowadzonej pracy socjalnej odgrywa współpraca z innymi instytucjami zajmującymi się daną rodziną, np. szkołą, poradnią psychologiczno – pedagogiczną, sądem rodzinnym, służbą zdrowia, policją, itp.

Praca socjalna z rodzinami, w których występuje problem opiekuńczo – wychowawczy, jest skierowana do tych rodzin, które posiadają dzieci do 18 roku życia, w których występuje przynajmniej jedna z podanych niżej dysfunkcji:

- 1) alkoholizm, narkomania rodziców powodujące w następstwie demoralizację dzieci i braki w zaspokajaniu podstawowych potrzeb rodziny;
- 2) przemoc w rodzinie powodująca konieczność zajęcia się w ramach pracy socjalnej ofiarami przemocy i jej sprawcą;
- 3) zaburzenia lub choroba psychiczna członka rodziny;
- 4) niedojrzałość emocjonalna matki, brak ojca, niezaradność w prowadzeniu gospodarstwa domowego, której następstwem jest niewłaściwe pełnienie ról rodzicielskich, zaniedbywania opiekuńczo – wychowawcze dzieci;
- 5) problemy wychowawcze z dziećmi, zarówno w środowisku rodzinnym, jak i szkolnym w wyniku czego rodziny często objęte są kuratelą sądową, a dzieci pomocą w formie uczestnictwa w zajęciach świetlicy środowiskowej;
- 6) zaniedbania względem dzieci zarówno w sferze opiekuńczo – wychowawczej, emocjonalnej jak i szkolnej.

Pracownicy Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Widawie w ramach pracy socjalnej na rzecz rodzin z problemami opiekuńczo – wychowawczymi, współpracowali z nauczycielami, świetlicami socjoterapeutycznymi, Sądem, pedagogami szkolnymi, komisariatem Policji w Widawie, Kuratorami Sądowymi, uzgadniali wizyty w poradniach, pomagali w pisaniu pozwów alimentacyjnych, rozwodowych, itp.

### Program "Pomoc Państwa w zakresie dożywiania".

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Widawie w ramach udzielania świadczeń niepieniężnych przyznaje pomoc w zakresie dożywiania. Pomocy takiej udzielono w 2011 roku 305 osobom z terenu Gminy Widawa na łączną sumę 88 864,00 zł (dotacja – 51 923 zł, środki własne – 36 941). Warunkiem uprawniającym przyznanie tego typu pomocy rodzinom jest spełnienie kryterium ustawowego w wysokości 150 % kwoty określonej w ustawie o pomocy społecznej, tj. 526,50 zł. netto miesięcznie. Dyrektor szkoły (przedszkola) udziela pomocy bez ustalania sytuacji rodziny (rodzinny wywiad środowiskowy) oraz bez decyzji administracyjnej wydanej przez ośrodek pomocy społecznej. Stosowną informację o udzieleniu pomocy w tym trybie dyrektor szkoły (przedszkola) przekazuje ośrodkowi pomocy społecznej właściwemu ze względu na miejsce zamieszkania ucznia lub dziecka. Liczba dzieci i uczniów nie może przekroczyć 20 % liczby uczniów i dzieci dożywianych ogółem w szkołach i przedszkolach na terenie gminy w danym miesiącu na podstawie wydanych decyzji administracyjnych. W roku 2011 na wniosek dyrektorów szkół objętych programem było 11 uczniów.

**Tabela nr 2. Zestawienie świadczeń i finansowanie programu „Pomoc państwa w zakresie dożywiania” w 2011 r.**

WYSZCZEGÓLNIENIE	OGÓLEM	w tym:		
		dzieci do 7 roku życia	uczniowie do czasu ukończenia szkoły ponadgimnazjalnej	pozostałe osoby otrzymujące pomoc na podstawie art. 7 ustawy o pomocy społecznej
		OGÓLEM	OGÓLEM	OGÓLEM
Rzeczywista liczba osób objętych programem	305	57	203	54
w tym liczba osób korzystających z:	246	51	203	0
– posiłku				
– zasiłku celowego	60	6	0	54
– świadczenia rzeczowego	0	0	0	0
Koszt programu ogółem	88 864	X	X	X
z tego: środki własne	36 941	X	X	X
dotacja	51 923	X	X	X

**Tabela nr 3. Pomoc w formie zasiłku celowego i świadczeń rzeczowych.**

WYSZCZEGÓLNIENIE	OGÓLEM
Liczba osób, którym przyznano decyzją świadczenie	45
Liczba rodzin	43
Liczba osób w rodzinach	60
Liczba świadczeń	63
Kwota świadczeń	6 360
z tego: środki własne	6 360
dotacja	0
Koszt jednego świadczenia	100,95

Celem programu jest ograniczenie zjawiska głodu i niedożywienia w szczególności wśród: dzieci, młodzieży, osób dorosłych, chorych oraz niepełnosprawnych, z gospodarstw domowych o najniższych dochodach, znajdujących się w szczególnie trudnej sytuacji i zakłada on objęcie dożywianiem dzieci i młodzieży oraz osoby dorosłe wymagające wsparcia w postaci posiłku z terenu gminy Widawa.

Pomoc w formie dożywiania udzielana była w zależności od sytuacji rodzinnej i dochodowej rodziny lub opiekunów dziecka, przy jednoczesnym wystąpieniu co najmniej jednego z powodów wymienionych w art. 7 pkt. 2-15 ustawy o pomocy społecznej z dnia 12 marca 2004 r. lub innych okoliczności uzasadniających udzielenie pomocy społecznej.

W przypadku braku możliwości zapewnienia posiłku lub gdy przyznanie pomocy w formie posiłku byłoby nie uzasadnione z uwagi na sytuację osobistą lub rodzinną, mogła być przyznana pomoc w formie zasiłku celowego z przeznaczeniem na zakup żywności. Pomoc przyznawana była na wniosek osoby zainteresowanej, rodziców dziecka, opiekunów prawnych, rodziców zastępczych, pracownika socjalnego lub innej osoby, za zgodą osoby zainteresowanej, przedstawiciela ustawowego lub rodziców zastępczych.

Dożywianie w szkołach Gminy Widawa odbywa się na zasadach określonych przez dyrektora danej placówki. Szkoła winna spełniać kryteria określone dla miejsc przeznaczonych do dożywiania.

## **2. Pomoc społeczna – świadczenia pieniężne**

W roku 2011 dominującymi przyczynami korzystania ze świadczeń pomocy społecznej w Gminie Widawa były: bezrobocie (195 rodzin), ubóstwo (120 rodzin) długotrwała lub ciężka choroba (117 rodzin), niepełnosprawność (99 rodzin), alkoholizm (26 rodzin), potrzeba ochrony macierzyństwa (22 rodziny), bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych (8 rodzin), trudności w przystosowaniu się do życia po opuszczeniu zakładu karnego (7 rodziny), bezdomność (6 rodzin), zdarzenie losowe (3 rodziny), sieroctwo (2 rodziny), narkomania (1 rodzina).

Pomimo możliwości zatrudnienia, nadal w Gminie Widawa występuje bezrobocie ukryte oraz praca nielegalna. Związane jest to w głównej mierze z przyjętymi negatywnymi wzorcami zachowań w rodzinie, brakiem odpowiedzialności za swoją przyszłość, niskim wykształceniem, niską świadomością, brakiem przewidywalności, życiem „z dnia na dzień”, itp.

**Tabela nr 4. Przyczyny korzystania ze świadczeń pomocy społecznej w Gminie Widawa w latach 2010 i 2011**

Powód trudnej sytuacji życiowej	Liczba rodzin 2010 r.	Liczba osób w rodzinach w 2010 r.	Liczba rodzin 2011 r.	Liczba osób w rodzinach w 2011 r.
UBÓSTWO	126	372	120	356
SIEROCTWO	2	3	2	3
BEZDOMNOŚĆ	0	0	6	9
POTRZEBA OCHRONY MACIERZYŃSTWA	15	85	22	118
W TYM:				
WIELODZIETNOŚĆ		79	19	110
BEZROBOCIE	186	536	195	551
NIEPEŁNOSPRAWNOŚĆ	117	231	99	209
DŁUGOTRWAŁA LUB CIĘŻKA CHOROBA	121	312	117	291
BEZRADNOŚĆ W SPRAWACH OPIEK.-WYCHOWAWCZYCH I PROWADZENIA GOSPODARSTWA DOMOWEGO - OGÓLEM	28	110	8	32
W TYM:				
RODZINY NIEPEŁNE	11	30	6	20
RODZINY WIELODZIETNE	17	94	2	12
PRZEMOC W RODZINIE	11	43	0	0
POTRZEBA OCHRONY OFIAR HANDLU LUDŹMI	0	0	0	0
ALKOHOLIZM	23	54	26	61
NARKOMANIA	1	2	1	1
TRUDNOŚCI W PRZYSTOSOWANIU DO ŻYCIA PO ZWOLNIENIU Z ZAKŁADU KARNEGO	3	7	7	13
BRAK UMIEJĘTNOŚCI W PRZYSTOSOWANIU DO ŻYCIA MŁODZIEŻY OPUSZCZAJĄCEJ PLACÓWKI OPIEKUŃCZO – WYCHOWAWCZE	0	0	0	0
TRUDNOŚCI W INTEGRACJI OSÓB, KTÓRE OTRZYMAŁY STATUS UCHODźCY LUB OCHRONĘ UZUPEŁNIAJĄCĄ	0	0	0	0
ZDARZENIE LOSOWE	1	2	3	6
SYTUACJA KRYZYSOWA			0	0
KLĘSKA ŻYWIOŁOWA LUB EKOLOGICZNA	63	229	0	0

W roku 2011 Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Widawie przyznał, z powodu niepełnosprawności, 64 **zasiłki stałe** (2010 – 69 osób), z czego 49 osobom (2010 – 51 osób) opłacano składki zdrowotne w ramach ubezpieczenia społecznego.

Zasiłek stały przysługuje osobie pełnoletniej niezdolnej do pracy z powodu wieku lub całkowicie niezdolnej do pracy, pod warunkiem spełnienia kryteriów dochodowych określonych w ustawie. Wysokość zasiłku stałego uzależniona jest od sytuacji dochodowej osoby lub rodziny. Stanowi różnicę pomiędzy dochodem realnym, a kryterium określonym w ustawie o pomocy społecznej. Kwota zasiłku stałego nie może być wyższa niż 444 zł miesięcznie dla osoby samotnie gospodarującej. Zasiłki stałe oraz środki na opłacanie składek zdrowotnych pochodzą z budżetu Wojewody Łódzkiego w ramach dotacji celowej na

realizację zadań własnych. Liczba zasiłków stałych w porównaniu z rokiem 2010 praktycznie utrzymuje się na podobnym poziomie.

Z budżetu Wojewody, w ramach zadań własnych gminy, wypłacane są również **zasiłki okresowe** z powodu długotrwałej choroby, niepełnosprawności, bezrobocia, itp. Zasiłek okresowy dla osoby samotnie gospodarującej przyznaje się w wysokości do różnicy między kryterium dochodowym, a dochodem realnym danej osoby, nie więcej niż 418 zł miesięcznie. W przypadku rodziny zasiłek wynosi do różnicy między kryterium dochodowym rodziny, a realnym dochodem danej rodziny. Kwota zasiłku nie może być niższa niż 50% danej różnicy, o której mowa wyżej. Tę część zasiłku (50%) opłacane jest z budżetu państwa. Gmina Widawa partycypuje w kosztach wypłat zasiłków okresowych.

W Gminie Widawa w roku 2011 przyznano 47 świadczeń (2010 – 61 osób) w formie zasiłków okresowych na łączną kwotę 29 645,00 zł (dotacja – 25 716,00 zł). Głównym powodem przyznania zasiłków było bezrobocie i niepełnosprawność. Liczba rodzin, którym przyznano zasiłki okresowe wyniosła 47, co stanowi 121 osób w rodzinach. W roku 2011 Gmina Widawa dofinansowała wypłatę zasiłków okresowych w wysokości 3 929,00 zł.

**Zasiłki celowe** przyznaje się w celu zaspokojenia niezbędnej potrzeby bytowej, w szczególności na pokrycie części kosztów lub całości zakupu żywności, leków i leczenia, opału, odzieży, niezbędnych przedmiotów użytku domowego, drobnych remontów i napraw w mieszkaniu, a także kosztów pogrzebu. Również osobom bezdomnym, w ramach zasiłku celowego można pokryć koszty świadczenia zdrowotnego lub biletu kredytowanego. Ośrodek przyznał w 2011 roku, zasiłki celowe dla 144 rodzin, gdzie przebywało 353 osoby. Zasiłki celowe wypłacono na łączną kwotę 42 899,00 zł.

Zasiłki celowe przyznaje się również w wyniku zdarzenia losowego, klęski żywiołowej lub ekologicznej i w tym przypadku nie jest brany pod uwagę dochód.

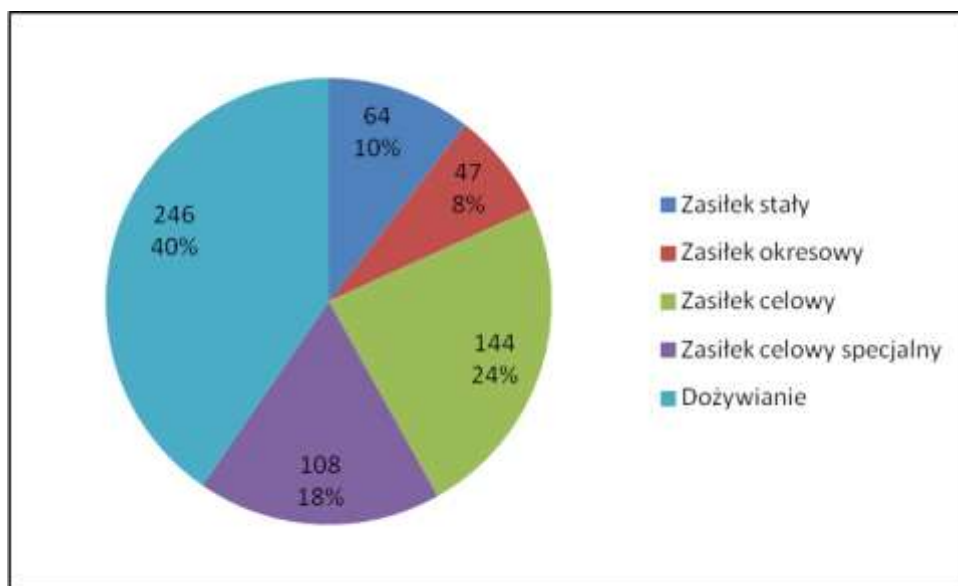
W przypadku przekroczenia kryterium dochodowego można przyznać **specjalny zasiłek celowy** w wysokości nie przekraczającej kryterium dochodowe ustalone w ustawie o pomocy społecznej. W roku 2011 Ośrodek wypłacił 102 rodzinom specjalne zasiłki celowe na łączną kwotę 32 026,00 zł. W rodzinach tych przebywało 233 osoby.



**Tabela nr 5. Udzielone świadczenia w 2011 – zadania własne gminy.**

Formy pomocy	Liczba osób, którym decyzjami przyznano świadczenie	Liczba świadczeń	Kwota świadczeń	Liczba rodzin	Liczba osób w rodzinach
<b>RAZEM</b>	<b>552</b>	<b>X</b>	<b>406 840</b>	<b>360</b>	<b>970</b>
<b>ZASIŁKI STAŁE - OGÓLEM (dotowane)</b>	<b>64</b>	<b>588</b>	<b>207 834</b>	<b>64</b>	<b>93</b>
w tym przyznany dla osoby: samotnie gospodarującej	53	521	193 870	53	53
pozostającej w rodzinie	11	67	13 964	11	40
<b>ZASIŁKI OKRESOWE - OGÓLEM</b>	<b>47</b>	<b>117</b>	<b>29 645</b>	<b>47</b>	<b>121</b>
z tego: środki własne	X	X	3 929	X	X
dotacja	X	X	25 716	X	X
w tym przyznane z powodu: bezrobocia	31	77	19 324	31	74
długotrwałej choroby	17	34	8 830	17	46
niepełnosprawności	2	4	1 491	2	8
możliwości utrzymania lub nabycia uprawnień do świadczeń z innych systemów zabezpieczenia społecznego	0	0	0	0	0
Schronienie	0	0	0	0	0
Posiłek	246	30 932	82 504	142	606
w tym dla dzieci	246	30 932	82 504	142	606
Ubranie	0	0	0	0	0
Usługi opiekuńcze	8	1 472	11 932	8	8
Zasiłek celowy na pokrycie wydatków na świadczenia zdrowotne osobom nie niemającym dochodu i możliwości uzyskania świadczenia na podstawie przepisów o powszechnym ubezpieczeniu w NFZ	0	0	0	0	0
Zasiłki celowe na pokrycie wydatków powstałych w wyniku zdarzenia losowego	0	0	0	0	0
Zasiłki celowe w formie biletu kredytowego	0	0	0	0	0
Sprawienie pogrzebu	0	0	0	0	0
Inne zasiłki celowe i w naturze:	252	X	74 925	242	586
w tym zasiłki specjalne	108	180	32 026	102	233
<b>POMOC NA EKONOMICZNE USAMODZIELNIENIE</b>	<b>0</b>	<b>X</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>0</b>
PORADNICTWO SPECJALISTYCZNE (prawne, psychologiczne, rodzinne)	X	X	X	0	0
INTERWENCJA KRYZYSOWA	X	X	X	0	0
PRACA SOCJALNA	X	X	X	0	0

**Wykres nr 3. Liczba rodzin, którym przyznano świadczenia pieniężne w Gminie Widawa, według danych na 31.12.2011 r.**



Źródło: opracowanie własne.

### **3. Pozostałe zadania Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej z zakresu pomocy społecznej.**

Kolejnym zadaniem Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Widawie jest koordynacja realizacji Gminnej Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych, ze szczególnym uwzględnieniem programów pomocy społecznej, profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych i innych, których celem jest integracja osób i rodzin z grup szczególnego ryzyka. Wójt Gminy Widawa powierzył koordynację nad wdrażaniem Strategii kierownikowi Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Widawie. Zgodnie z w/w Strategią, do dnia 31 stycznia 2012 r., kierownik GOPS opracowywał i przedstawił do akceptacji Wójta Gminy Widawa Raport z realizacji GSRPS w roku 2011 r.

### **4. Dodatki mieszkaniowe.**

Ustawodawca w art.3 ust. 1 ustawy o dodatkach mieszkaniowych określił, iż dodatek mieszkaniowy przysługuje osobom, jeżeli średni miesięczny dochód na jednego członka gospodarstwa domowego w okresie 3 miesięcy poprzedzających datę złożenia wniosku o przyznanie dodatku mieszkaniowego nie przekracza 175% kwoty najniższej emerytury w gospodarstwie jednoosobowym i 125% tej kwoty w gospodarstwie wieloosobowym. W zależności od liczby członków rodziny ważnym kryterium przyznania dodatku jest powierzchnia normatywna przypadająca na jedną osobę w mieszkaniu lub domu jednorodzinnym. Innym kryterium przyznania dodatku mieszkaniowego jest informacja o zaległościach czynszowych danej rodziny.

W 2011 roku Ośrodek wypłacił 27 rodzinom dodatki mieszkaniowe, z czego 6 rodzin zamieszkiwało budynki będące w zasobie gminnym, 17 w zasobie wspólnoty mieszkaniowej, 4 w zasobie prywatnym.

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Widawie, w roku 2011, wydatkował 41 049,47 zł na dodatki mieszkaniowe.

## 5. Świadczenia rodzinne.

Świadczeniami rodzinnymi są:

- 1) zasiłek rodzinny oraz dodatki do zasiłku rodzinnego;
- 2) świadczenia opiekuńcze: zasiłek pielęgnacyjny i świadczenie pielęgnacyjne;
- 3) jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia się dziecka.

Zasiłek rodzinny przysługuje osobom, jeżeli dochód rodziny w przeliczeniu na osobę albo dochód osoby uczącej się nie przekracza kwoty 504,00 zł. W przypadku, gdy członkiem rodziny jest dziecko legitymujące się orzeczeniem o niepełnosprawności lub orzeczeniem o umiarkowanym albo o znacznym stopniu niepełnosprawności, zasiłek rodzinny przysługuje, jeżeli dochód rodziny w przeliczeniu na osobę albo dochód osoby uczącej się nie przekracza kwoty 583,00 zł.

Zasiłek rodzinny przysługuje osobom, do ukończenia przez dziecko:

- 18 roku życia lub
- nauki w szkole, jednak nie dłużej niż do ukończenia 21 roku życia, albo
- 24 roku życia, jeżeli kontynuuje naukę w szkole lub w szkole wyższej i legitymuje się orzeczeniem o umiarkowanym albo znacznym stopniu niepełnosprawności.

Zasiłek rodzinny przysługuje osobie uczącej się w szkole lub w szkole wyższej, jednak nie dłużej niż do ukończenia 24 roku życia.

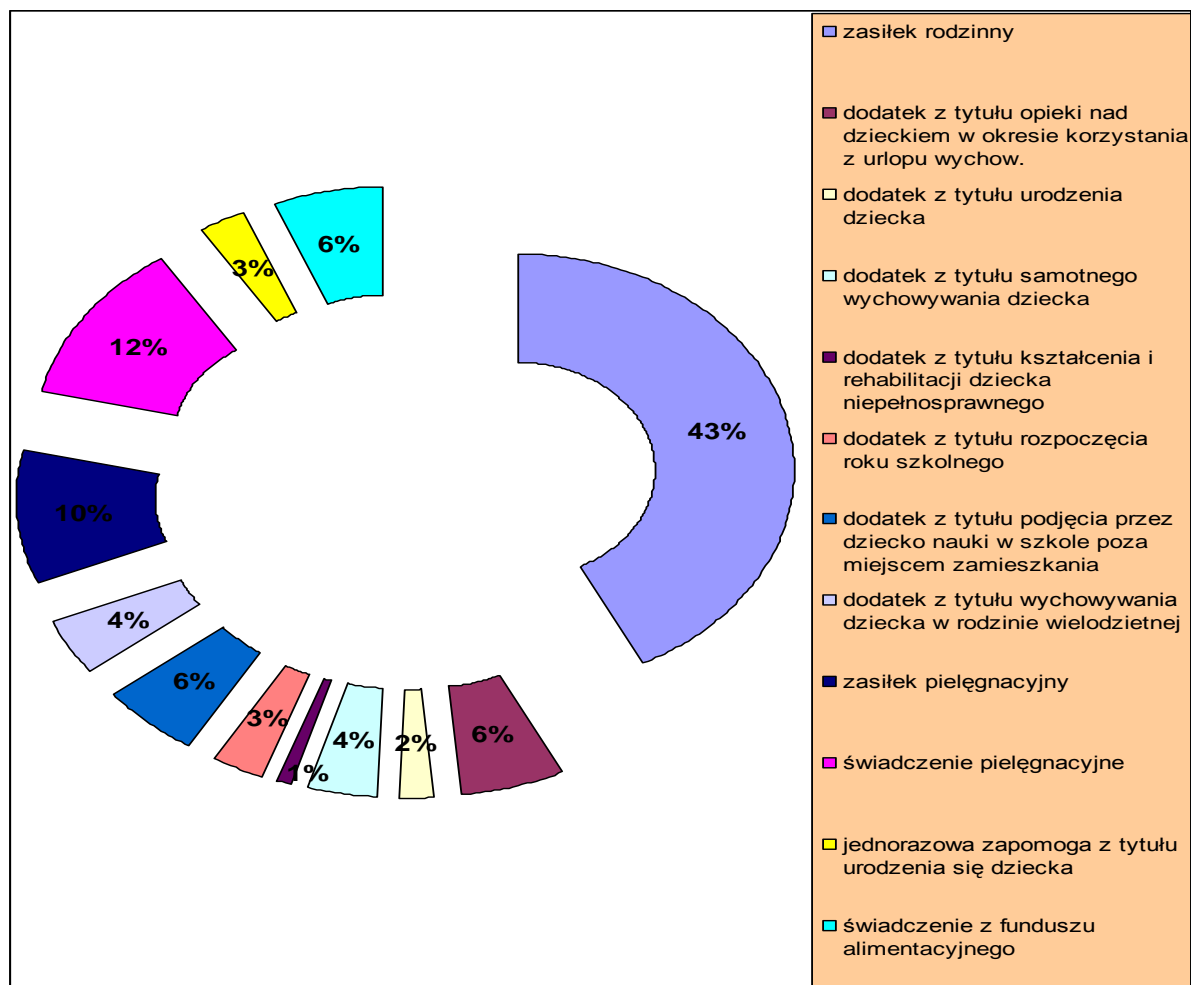
Wysokość zasiłku rodzinnego wynosi miesięcznie:

- 1) 68,00 zł na dziecko w wieku do ukończenia 5 roku życia;
- 2) 91,00 zł na dziecko w wieku powyżej 5 roku życia do ukończenia 18 roku życia;
- 3) 98,00 zł na dziecko w wieku powyżej 18 roku życia do ukończenia 24 roku życia.

Do zasiłku rodzinnego przysługują dodatki z tytułu:

- 1) urodzenia dziecka – 1000 zł;
- 2) opieki nad dzieckiem w okresie korzystania z urlopu wychowawczego – 400 zł miesięcznie;
- 3) samotnego wychowywania dziecka – 170 zł miesięcznie na jedno dziecko, nie więcej niż 340 na wszystkie dzieci; w przypadku dziecka niepełnosprawnego wysokość tę zwiększa się o kwotę 80 zł nie więcej niż 160 zł na wszystkie dzieci;
- 4) wychowywania dziecka w rodzinie wielodzietnej – 80 zł miesięcznie na trzecie i następne dzieci;
- 5) kształcenia i rehabilitacji dziecka niepełnosprawnego – 60 zł miesięcznie na dziecko do 5 r. ż. oraz 80 zł na dziecko powyżej 5 r. ż;
- 6) rozpoczęcia roku szkolnego – 100 zł raz w roku;
- 7) podjęcia przez dziecko nauki w szkole poza miejscem zamieszkania – 90 zł miesięcznie na zamieszkanie w miejscowości, w której znajduje się szkoła lub 50 zł na dojazd do miejscowości, w której znajduje się szkoła.

Wykres nr 4. Struktura wydatków na świadczenia rodzinne w 2011 roku



Z tytułu urodzenia się żywego dziecka przyznaje się **jednorazową zapomogę** w wysokości 1.000 zł na jedno dziecko niezależnie od dochodu rodziny.

**Zasilek pielęgnacyjny** przyznaje się w celu częściowego pokrycia wydatków wynikających z konieczności zapewnienia osobie niepełnosprawnej opieki i pomocy innej osoby w związku z niezdolnością do samodzielnej egzystencji. Przysługuje w wysokości 153,00 zł miesięcznie. **Świadczenie pielęgnacyjne** z tytułu rezygnacji z zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej przysługuje:

- 1) matce albo ojcu;
- 2) innym osobom, na których, zgodnie z przepisami ustawy z dnia 25 lutego 1964 r. - Kodeks rodzinny i opiekuńczy (Dz. U. z 1964 r. Nr 9, poz. 59, ze zm.), ciąży obowiązek alimentacyjny, z wyjątkiem osób o znacznym stopniu niepełnosprawności;
- 3) opiekunowi faktycznemu dziecka - jeżeli nie podejmuje lub rezygnuje z zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej w celu sprawowania opieki nad osobą legitymującą się orzeczeniem o niepełnosprawności łącznie ze wskazaniami: konieczności stałej lub długotrwałej opieki lub pomocy innej osoby w związku ze znacznie ograniczoną możliwością samodzielnej egzystencji oraz konieczności stałego współudziału na co dzień opiekuna dziecka w procesie jego leczenia, rehabilitacji i edukacji, albo osobą legitymującą się orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności.

Osobie innej niż spokrewniona w pierwszym stopniu, na której ciąży obowiązek alimentacyjny, przysługuje świadczenie pielęgnacyjne, w przypadku gdy nie ma osoby spokrewnionej w pierwszym stopniu albo gdy osoba ta nie jest w stanie sprawować opieki, nad osobą niepełnosprawną. Świadczenie pielęgnacyjne przysługuje w wysokości 520,00 zł miesięcznie, za niepełne miesiące kalendarzowe wypłaca się w wysokości 1/30 świadczenia pielęgnacyjnego za każdy dzień.

Świadczenia pielęgnacyjne nie przysługują, jeżeli:

- 1) osoba sprawująca opiekę ma ustalone prawo do emerytury, renty, renty rodzinnej z tytułu śmierci małżonka przyznanej w przypadku zbiegu prawa do renty rodzinnej i innego świadczenia emerytalno-rentowego, renty socjalnej, zasiłku stałego, nauczycielskiego świadczenia kompensacyjnego, zasiłku przedemerytalnego lub świadczenia przedemerytalnego;
- 2) osoba sprawująca opiekę ma ustalone prawo do świadczenia pielęgnacyjnego na inną osobę w rodzinie lub poza rodziną;
- 3) osoba wymagająca opieki:
  - a) pozostaje w związku małżeńskim, chyba że współmałżonek legitymuje się orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności,
  - b) została umieszczona w rodzinie zastępczej, z wyjątkiem rodziny zastępczej spokrewnionej z dzieckiem, na której ciąży obowiązek alimentacyjny, albo, w związku z koniecznością kształcenia, rewalidacji lub rehabilitacji, w placówce zapewniającej całodobową opiekę, w tym w specjalnym ośrodku szkolno-wychowawczym, i korzysta w niej z całodobowej opieki przez więcej niż 5 dni w tygodniu, z wyjątkiem zakładów opieki zdrowotnej;
- 4) osoba w rodzinie ma ustalone prawo do wcześniejszej emerytury na to dziecko;
- 5) osoba w rodzinie ma ustalone prawo do dodatku do zasiłku rodzinnego, o którym mowa w art. 10, albo do świadczenia pielęgnacyjnego na tę lub inną osobę w rodzinie lub poza rodziną;
- 6) na osobę wymagającą opieki członek rodziny jest uprawniony za granicą do świadczenia na pokrycie wydatków związanych z opieką, chyba że przepisy o koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego lub dwustronne umowy o zabezpieczeniu społecznym stanowią inaczej.

W IV kwartale 2011 r. Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej realizował rządowy program wspierania osób pobierających świadczenie pielęgnacyjne. Osoby mające w listopadzie lub grudniu 2011 r. prawo do świadczenia pielęgnacyjnego na podstawie ustawy z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych (t.j. Dz. U. z 2006 r., Nr 139, poz. 992, ze zm.), otrzymały dodatkowe świadczenie w wysokości 100 zł miesięcznie. Pomoc była przyznawana na wniosek ww. osób. Z tej formy wsparcia w 2011 roku skorzystało 56 osób.

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Widawie w roku 2011 wydał 930 decyzji administracyjnych w sprawie świadczeń rodzinnych. Od w/w decyzji złożono 8 odwołań do Samorządowego Kolegium Odwoławczego w Sieradzu. Organ II Instancji 5 decyzji utrzymał w mocy, 2 przekazał do Organu I instancji do ponownego rozpatrzenia, natomiast 1 decyzję zmienił na korzyść strony skarżącej.

**Tabela nr 6. Zestawienie wypłaconych świadczeń rodzinnych w 2011 roku.**

L.p	Wyszczególnienie świadczenia	Realizacja świadczeń w roku 2011			Razem wykorzystana dotacja w 2011 r.
		Liczba dzieci	Liczba świadczeń	Kwota wypłaconych świadczeń	
1	zasilek rodzinny, z tego:	1 200	10 998	953 489,00	953 489,00
	zasilek rodzinny na dziecko w wieku do ukończenia 5 r. ż.	X	2 437	165 716,00	165 716,00
	zasilek rodzinny na dziecko w wieku powyżej 5 r. ż do ukończenia 18 r. ż.	X	7 315	665 665,00	665 665,00
	zasilek rodzinny na dziecko w wieku powyżej 18 r. ż. do ukończenia 24 r. ż.	X	1 246	122 108,00	122 108,00
2	dodatek z tytułu opieki nad dzieckiem w okresie korzystania z urlopu wychow.	38	362	137 196,10	137 196,10
3	dodatek z tytułu urodzenia dziecka	41	41	41 000,00	41 000,00
4	dodatek z tytułu samotnego wychowywania dziecka	57	546	94 580,00	94 580,00
5	dodatek z tytułu kształcenia i rehabilitacji dziecka niepełnosprawnego	31	293	21 860,00	21 860,00
6	dodatek z tytułu rozpoczęcia roku szkolnego	705	705	70 500,00	70 500,00
7	dodatek z tytułu podjęcia przez dziecko nauki w szkole poza miejscem zamieszkania	260	2 194	125 340,00	125 340,00
8	dodatek z tytułu wychowywania dziecka w rodzinie wielodzietnej	136	1 193	95 440,00	95 440,00
9	zasilek pielęgnacyjny	132	1 475	225 675,00	225 675,00
10	świadczenie pielęgnacyjne	64	543	275 427,60	275 427,60
11	jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia się dziecka	63	63	63 000,00	63 000,00
12	świadczenie z funduszu alimentacyjnego	32	480	140 995,00	140 995,00
13	składki na ubezpieczenie emerytalne i rentowe	18	190	26 407,40	26 407,40
14	koszty obsługi	X	X	66 864,09	66 864,09
15	<b>Ogółem</b>	<b>X</b>	<b>19 083</b>	<b>2 337 774,19</b>	<b>2 337 774,19</b>

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Widawie, w ramach świadczeń rodzinnych, w roku 2011, opłacał 18 składek na ubezpieczenie emerytalne i rentowe oraz 18 składek na ubezpieczenie zdrowotne. Składki opłacane były w ramach świadczeń pielęgnacyjnych z tytułu rezygnacji z zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej, w związku z koniecznością opieki nad dzieckiem przysługuje matce lub ojcu dziecka albo opiekunowi faktycznemu dziecka, jeżeli nie podejmuje lub rezygnuje z zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej w celu sprawowania opieki nad dzieckiem legitymującym się orzeczeniem o niepełnosprawności łącznie ze wskazaniami: konieczności stałej lub długotrwałej opieki lub pomocy innej osoby w związku ze znacznie ograniczoną możliwością samodzielnej egzystencji oraz konieczności stałego współdziałania na co dzień opiekuna dziecka w procesie jego leczenia, rehabilitacji i edukacji, albo orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności.

## 6. Fundusz alimentacyjny

Świadczenia z funduszu alimentacyjnego przyznawane są na warunkach określonych w ustawie z dnia 7 września 2007 r. o pomocy osobom uprawnionym do alimentów (t.j. Dz. U. z 2009 r. Nr 1, poz. 7 ze zm.).

Świadczenia z funduszu alimentacyjnego przysługują:

- 1) obywatelom polskim;
- 2) cudzoziemcom:
  - jeżeli wynika to z przepisów o koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego,
  - jeżeli wynika to z wiążących Rzeczpospolitą Polską umów dwustronnych o zabezpieczeniu społecznym,
  - przebywającym na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej na podstawie zezwolenia na osiedlenie się, zezwolenia na pobyt rezydenta długoterminowego Wspólnot Europejskich oraz zezwolenia na zamieszkanie na czas oznaczony udzielonego w związku z okolicznością, o której mowa w art. 53 ust. 1 pkt 13 ustawy z dnia 13 czerwca 2003 r. o cudzoziemcach (Dz. U. z 2006 r. Nr 234, poz. 1694, ze zm.),
  - przebywającym na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej w związku z uzyskaniem statusu uchodźcy lub ochrony uzupełniającej, jeżeli osoby te zamieszkują na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej przez okres świadczeniowy, w którym otrzymują świadczenia z funduszu alimentacyjnego, chyba że przepisy o koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego lub dwustronne umowy międzynarodowe o zabezpieczeniu społecznym stanowią inaczej.

Świadczenia z funduszu alimentacyjnego przysługują w wysokości bieżąco ustalonych alimentów, jednakże nie wyższej niż 500 zł miesięcznie.

Przyznanie prawa do świadczenia z funduszu alimentacyjnego uzależnione jest od spełnienia kryterium dochodowego. Świadczenia te przysługują, jeżeli dochód rodziny w przeliczeniu na osobę w rodzinie nie przekracza kwoty 725 zł.

Do świadczenia z funduszu alimentacyjnego ma prawo osoba uprawniona do alimentów od rodzica na podstawie tytułu wykonawczego pochodzącego lub zatwierdzonego przez sąd, jeżeli okazała się bezskuteczna. Bezskuteczność egzekucji w rozumieniu w/w ustawy oznacza egzekucję, w wyniku której w okresie ostatnich dwóch miesięcy nie wyegzekwowano pełnej należności z tytułu zaległych i bieżących zobowiązań alimentacyjnych. Za bezskuteczną egzekucję uważa się również niemożność wszczęcia lub prowadzenia egzekucji alimentów przeciwko dłużnikowi alimentacyjnemu przebywającemu poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej, w szczególności z powodu:

- 1) braku podstawy prawnej do pojęcia czynności zmierzających do wykonania tytułu wykonawczego w miejscu zamieszkania dłużnika;
- 2) braku możliwości wskazania przez osobę uprawnioną miejsca zamieszkania dłużnika alimentacyjnego za granicą.

Świadczenia z funduszu alimentacyjnego przysługują osobie uprawnionej do ukończenia przez nią 18 roku życia albo w przypadku, gdy uczy się w szkole lub szkole wyższej do ukończenia przez nią 25 roku życia, albo w przypadku posiadania orzeczenia o znacznym stopniu niepełnosprawności – bezterminowo.

Zmiany w wysokości świadczeń z funduszu alimentacyjnego na skutek zmiany wysokości zasądzonych alimentów dokonuje się po wpływie tytułu wykonawczego do komornika sądowego prowadzącego postępowanie egzekucyjne od miesiąca, w którym nastąpiła zmiana wysokości zasądzonych alimentów.

Świadczenia z funduszu alimentacyjnego nie przysługują, jeżeli osoba uprawniona:

- 1) została umieszczona w instytucji zapewniającej całodobowe utrzymanie albo w rodzinie zastępczej;

2) zawarła związek małżeński.

W roku 2011 Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Widawie wypłacił 36 osobom środki z funduszu alimentacyjnego, na łączną kwotę 140 995,00 zł.

## **DŁUŻNICY ALIMENTACYJNI**

Działania wobec dłużników alimentacyjnych przewidziane w ustawie z dnia 7 września 2007 r. o pomocy osobom uprawnionym do alimentów (t.j. Dz. U. z 2009 r. Nr 1, poz. 7, ze zm.) podejmuje organ właściwy dłużnika tj. wójt, burmistrz lub prezydent miasta właściwy ze względu na miejsce zamieszkania dłużnika alimentacyjnego. Realizacja w/w ustawy może być także przekazana do jednostki organizacyjnej gminy np. do ośrodka pomocy społecznej.

Działania wobec dłużników alimentacyjnych podejmowane są na wniosek organu właściwego wierzyciela tj. wójta, burmistrza lub prezydenta miasta właściwego ze względu na miejsce zamieszkania osoby uprawnionej, jeśli:

- 1) osobie uprawnionej zostało przyznane prawo do świadczenia z funduszu alimentacyjnego;
- 2) osoba uprawniona do świadczenia alimentacyjnego od rodzica lub jej przedstawiciel ustawowy złoży do organu właściwego wierzyciela wniosek o podjęcie działań wobec dłużnika alimentacyjnego.

### **Wniosek osoby uprawnionej o podjęcie działań wobec dłużnika alimentacyjnego.**

W przypadku bezskuteczności egzekucji osoba uprawniona do świadczenia alimentacyjnego od rodzica lub jej przedstawiciel ustawowy może złożyć do organu właściwego wierzyciela wniosek o podjęcie działań wobec dłużnika alimentacyjnego. Egzekucja bezskuteczna w rozumieniu przepisów w/w ustawy to egzekucja, w wyniku której w okresie ostatnich dwóch miesięcy nie wyegzekwowano pełnej należności z tytułu zaległych i bieżących zobowiązań alimentacyjnych.

Prawo to przysługuje niezależnie od tego, czy w sprawie jest wypłacane świadczenie z funduszu alimentacyjnego. Jeśli osobie uprawnionej zostało przyznane prawo do świadczenia z funduszu alimentacyjnego, nie musi ona składać odrębnego wniosku w sprawie podjęcia działań wobec dłużnika alimentacyjnego, ponieważ organ wypłacający świadczenie z urzędu wystąpi o podjęcie takich działań do organu właściwego dłużnika.

Wniosek o podjęcie działań wobec dłużnika alimentacyjnego składa się w organie wypłacającym świadczenia z funduszu alimentacyjnego w gminie wierzyciela. Do wniosku należy dołączyć zaświadczenie organu prowadzącego postępowanie egzekucyjne o bezskuteczności egzekucji zawierające informację o stanie egzekucji, przyczynach jej bezskuteczności oraz o działaniach podejmowanych w celu wyegzekwowania zasądzonych alimentów. O takie zaświadczenie może także wystąpić do komornika organ właściwy wierzyciela. Powyższe zaświadczenie może zostać zastąpione oświadczeniem osoby składającej wniosek.

### **Działania podejmowane wobec dłużników alimentacyjnych przez organ właściwy dłużnika.**

Organ właściwy dłużnika przeprowadza wywiad alimentacyjny, w celu ustalenia sytuacji rodzinnej, dochodowej i zawodowej dłużnika alimentacyjnego, a także jego stanu zdrowia oraz przyczyn niełożenia na utrzymanie osoby uprawnionej oraz odbiera od niego oświadczenie majątkowe.

Organ właściwy dłużnika przekazuje komornikowi sądowemu informacje mające wpływ na skuteczność prowadzonej egzekucji, w szczególności zawarte w wywiadzie alimentacyjnym oraz oświadczeniu majątkowym dłużnika alimentacyjnego.



W przypadku, gdy dłużnik alimentacyjny nie może wywiązać się ze swoich zobowiązań z powodu braku zatrudnienia, organ właściwy dłużnika zobowiązuje go do zarejestrowania się jako bezrobotny albo jako poszukujący pracy w przypadku braku możliwości zarejestrowania się, jako bezrobotny oraz informuje właściwy powiatowy urząd pracy o potrzebie aktywizacji zawodowej dłużnika. Jeżeli dłużnik alimentacyjny uniemożliwia przeprowadzenie wywiadu alimentacyjnego lub odmówił:

- 1) złożenia oświadczenia majątkowego;
- 2) zarejestrowania się w powiatowym urzędzie pracy jako bezrobotny albo poszukujący pracy;
- 3) bez uzasadnionej przyczyny, w rozumieniu przepisów o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy, przyjęcia propozycji odpowiedniego zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej, wykonywania prac społecznie użytecznych, prac interwencyjnych, robót publicznych, prac na zasadach robót publicznych albo udziału w szkoleniu, stażu lub przygotowaniu zawodowym dorosłych organ właściwy dłużnika: składa wniosek o ściganie dłużnika za przestępstwo określone w art. 209 § 1 ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. - Kodeks karny (Dz. U. z 1997 r. Nr 88, poz. 553 ze zm.) oraz kieruje wniosek do starosty o zatrzymanie prawa jazdy dłużnika alimentacyjnego.

### **Czynności podejmowane przez organ wypłacający świadczenie z funduszu alimentacyjnego w odniesieniu do dłużników alimentacyjnych.**

Dłużnik alimentacyjny jest zobowiązany do zwrotu organowi właściwemu wierzyciela należności w wysokości świadczeń wypłaconych z funduszu alimentacyjnego osobie uprawnionej, łącznie z ustawowymi odsetkami. Odsetki są naliczane od pierwszego dnia następującego po dniu wypłaty świadczeń z funduszu alimentacyjnego, do dnia spłaty. Organ właściwy wierzyciela wydaje, po zakończeniu okresu świadczeniowego lub po uchynieniu decyzji w sprawie przyznania świadczeń z funduszu alimentacyjnego, decyzję administracyjną w sprawie zwrotu przez dłużnika alimentacyjnego należności z tytułu otrzymanych przez osobę uprawnioną świadczeń z funduszu alimentacyjnego. Należności te podlegają ściągnięciu w trybie przepisów ustawy z dnia 17 czerwca 1966 r. o postępowaniu egzekucyjnym w administracji (t.j. Dz. U. z 2005 r. Nr 229, poz. 1954 ze zm.).

Organ właściwy wierzyciela przekazuje dłużnikowi alimentacyjnemu:

- 1) informację o przyznaniu osobie uprawnionej świadczeń z funduszu alimentacyjnego;
- 2) decyzję w sprawie zwrotu przez dłużnika alimentacyjnego należności z tytułu otrzymanych przez osobę uprawnioną świadczeń z funduszu alimentacyjnego;
- 3) informację o wysokości zobowiązań dłużnika alimentacyjnego wobec Skarbu Państwa z tytułu:
  - a) wypłaconych osobie uprawnionej świadczeń z funduszu alimentacyjnego na podstawie ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów,
  - b) wypłaconych osobie uprawnionej na podstawie ustawy z dnia 22 kwietnia 2005 r. o postępowaniu wobec dłużników alimentacyjnych oraz zaliczce alimentacyjnej (t.j. Dz. U. Nr 86, poz. 732 ze zm.) zaliczek alimentacyjnych,
  - c) wypłaconych na podstawie ustawy z dnia 18 lipca 1974 r. o funduszu alimentacyjnym (Dz. U. z 1991 r. Nr 45, poz. 200, ze zm.) świadczeń z funduszu alimentacyjnego.

Zgodnie z art. 7 ust. 1 pkt 22 i ust. 2a ustawy z dnia 14 lutego 2003 r. o udostępnianiu informacji gospodarczych (Dz. U. Nr 50, poz. 424 ze zm.), organ właściwy wierzyciela, tj. wójt, burmistrz lub prezydent miasta właściwy ze względu na miejsce zamieszkania osoby uprawnionej, w zakresie określonym w ustawie o pomocy osobom uprawnionym do alimentów, przekazuje do biura informacji gospodarczej informacje o zobowiązaniu albo zobowiązaniach dłużnika alimentacyjnego w razie powstania zaległości w ich regulowaniu za

okres dłuższy niż 6 miesięcy. Ustawa o pomocy osobom uprawnionym do alimentów odnosi się do następujących zobowiązań dłużnika alimentacyjnego:

- 1) należności z tytułu świadczeń z funduszu alimentacyjnego wypłaconych osobie uprawnionej na podstawie ustawy;
- 2) należności powstałych z tytułu zaliczek alimentacyjnych wypłaconych osobie uprawnionej na podstawie ustawy z dnia 22 kwietnia 2005 r. o postępowaniu wobec dłużników alimentacyjnych oraz zaliczce alimentacyjnej;
- 3) należności wierzyciela alimentacyjnego;
- 4) należności likwidatora funduszu alimentacyjnego powstałych z tytułu świadczeń alimentacyjnych wypłaconych na podstawie ustawy z dnia 18 lipca 1974 r. o funduszu alimentacyjnym.

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Widawie, w 2011 roku podjął działania wobec 40 dłużników alimentacyjnych, tj.:

- 1) wystąpiono z 19 wnioskami o podjęcie działań wobec dłużników do właściwych organów dłużników;
- 2) przeprowadzono 16 wywiadów alimentacyjnych i odebrano oświadczenie majątkowe od dłużników przebywających na terenie gminy;
- 3) skierowano 4 wnioski do Powiatowego Urzędu Pracy w Łasku o aktywizację zawodową dłużników;
- 4) na wniosek GOPS, Starosta Łaski zatrzymał prawo jazdy 1 dłużnikowi alimentacyjnemu;
- 5) na skutek wydanych decyzji dłużnikom alimentacyjnym dotyczących zwrotu wypłacanych świadczeń alimentacyjnych wpłynęły:
  - 2 prośby o umorzenie zwrotu zobowiązania, wszystkie rozpatrzone negatywnie,
  - prośby o rozłożenie na raty zobowiązań, rozpatrzone pozytywnie,
  - 1 prośba o odroczeniu terminu zwrotu, rozpatrzone pozytywnie.

### **Dłużnicy alimentacyjni**

Dłużnik alimentacyjny jest zobowiązany do zwrotu organowi właściwemu wierzyciela należności w wysokości świadczeń wypłaconych z funduszu alimentacyjnego osobie uprawnionej łącznie z ustawowymi odsetkami.

Kwoty zwrócone, w 2011 roku, przez dłużników alimentacyjnych wynosiły:

- **55 991,77 zł** z tytułu wypłaconych świadczeń z funduszu alimentacyjnego (z tego: przekazane do budżetu państwa 37 822,11 zł, przekazane na dochody własne gminy wierzyciela 9289,22 zł oraz dłużnika 8880,44 zł),
- **22 149,00 zł** dochody własne gminy z tytułu świadczeń z funduszu alimentacyjnego zwróconych przez dłużników alimentacyjnych (z tego: przekazane przez gminę na dochody własne 17 123,00 zł, przekazane przez inne gminy 5026,00 zł),
- **4240,04 zł** kwoty zwrócone przez dłużników alimentacyjnych z tytułu wypłaconych zaliczek alimentacyjnych.

W ramach działań wobec dłużników alimentacyjnych wysłano korespondencję do różnych instytucji, tj. prokuratura, sądy, komornicy, urzędy skarbowe, powiatowe urzędy pracy, urzędy gmin, starostwa, ośrodki pomocy społecznej. GOPS przekazuje również do Biura Informacji Gospodarczej informacje o zobowiązaniach dłużnika alimentacyjnego w razie powstania zaległości nie regulowania za okres dłuższy niż 6 miesięcy.

## 7. Środki wydatkowane przez Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Widawie w roku 2011.

Tabela nr 7. Realizacja budżetu w 2010 i 2011 roku według klasyfikacji budżetowej rodzajów świadczeń.

Zadanie	Wykonanie 2010	Wykonanie 2011
<b>Zadania własne gminy</b>	<b>494 586,95</b>	<b>574 917,90</b>
– zasiłki celowe (rozdział 85214)	75 670,62	81 060,34
– zasiłki stałe (rozdział 85216)	-----	41 566,68
– zasiłki okresowe (rozdział 85214)	8 740,00	1440,56
– dożywianie (rozdział 85214)	50 080,00	30 580,86
– odpłatność w DPS (rozdział 85214)	117 636,91	127 569,09
– dodatki mieszkaniowe (rozdział 85215)	50 707,57	41 541,47
– GOPS (rozdział 85219)	169 952,65	226 162,30
– usługi opiekuńcze (rozdział 85228)	14 836,00	11 931,74
– prace społecznie użyteczne (rozdział 85295)	6 963,20	9 819,80
– składki na ubezpieczenia zdrowotne od zasiłków stałych (rozdział 85213)	-----	3245,06
<b>Zadania własne gminy dofinansowane z budżetu Wojewody</b>	<b>490 672,16</b>	<b>385 952,12</b>
– zasiłki okresowe (rozdział 85214)	32 063,00	24 950,17
– zasiłki okresowe POKL (rozdział 85214)	4 312,35	4695,00
– zasiłki stałe (rozdział 85216)	233 751,00	166 266,70
– Program „Pomoc państwa w zakresie dożywiania” (rozdział 85295)	58 233,00	51 923,00
– GOPS (rozdział 85219)	143 879,00	125 137,00
– składki na ubezpieczenia zdrowotne od zasiłków stałych (rozdział 85213)	18 433,81	12 980,25
<b>Zadania zlecone gminie</b>	<b>2 848 752,66</b>	<b>2 664 337,19</b>
– opieka zdrowotna – wydawanie decyzji (rozdział 85195)	210,00	27,00
– ośrodek wsparcia ŚDS (rozdział 85203) okres 01.01.2011 do 30.09.2011	462 644,50	306 034,37
– świadczenia rodzinne i fundusz alimentacyjny) rozdział 85212)	2 278 715,25	2 337 774,19
– składki na ubezpieczenie zdrowotne od świadczeń rodzinnych (rozdział 85213)	4 630,61	9 401,63
– zasiłki celowe dla rolników poszkodowanych w wyniku powodzi (85295)	92 652,30	-----
– zasiłki celowe dla rodzin/osób poszkodowanych w wyniku powodzi (85278)	9 900,00	-----
– Rządowy program „Wsparcia osób pobierających świadczenie pielęgnacyjne” (rozdział 85295)	-----	11 100,00
<b>Środki pozyskane przez GOPS</b>	<b>105 289,01</b>	<b>81 997,88</b>
– Program Operacyjny Kapitał Ludzki "Pomagając sobie - pomagamy innym"	76 717,30	81 997,88
– Program finansowany z PFRON "Uczeń na wsi"	28 571,71	-----
<b>RAZEM</b>	<b>3 939 300,78</b>	<b>3 625 207,21</b>

Największą grupę wydatków stanowią świadczenia rodzinne wraz z funduszem alimentacyjnym. Wydatki te są w całości finansowane z budżetu państwa, w ramach dotacji celowej. W wydatkach tych ujęte są również koszty obsługi zadań. Drugą pozycją wydatków to bieżące utrzymanie Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej, gdzie większa część to wynagrodzenia wraz z pochodnymi pracowników. Liczba zatrudnionych poszczególnych pracowników wynika z przepisów prawnych. Pozostałe koszty to zakupy bieżące związane z utrzymaniem jednostki. Kolejną pozycją są wydatki na zasiłki i pomoc w naturze. Ujęte w tym są zasiłki stałe, okresowe, celowe, specjalne zasiłki celowe.

#### **IV. REALIZACJA PROJEKTU „POMAGAJĄC INNYM – POMAGAMY SOBIE”**

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Widawie jest realizatorem projektu „Pomagając innym – pomagamy sobie” współfinansowanego przez Unię Europejską ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego w ramach Działania 7.1. „Rozwój i upowszechnienie aktywnej integracji”, Poddziałania 7.1.1. „Rozwój i upowszechnienie aktywnej integracji przez ośrodki pomocy społecznej” Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki.

W roku 2011, wartość Projektu wyniosła **94 268,00 zł**, kwota dofinansowania 81 997,88 zł. W dniu 26 kwietnia 2011 r. rozpoczął się I cykl szkoleń pn. „Trening psychologiczny i warsztaty z doradcą zawodowym”. W szkoleniach wzięło udział 12 uczestników (7 kobiet i 5 mężczyzn) będących w wieku aktywności zawodowej, bezrobotnych, zamieszkujących na terenie gminy Widawa. Szkolenia obejmowały: indywidualne spotkania z psychologiem, grupowy trening psychologiczny, indywidualne spotkania z doradcą zawodowym oraz warsztaty z doradcą zawodowym. Po ukończeniu szkoleń uczestnicy otrzymali zaświadczenia o ukończeniu szkolenia oraz indywidualne plany działania. Szkolenia miały na celu podwyższenie samooceny uczestników, nabranie pewności siebie i pomoc w określeniu indywidualnych predyspozycji zawodowych. Miały one również zmotywować do samodzielnego poszukiwania pracy i pokonania barier psychologicznych związanych z niechęcią do podejmowania aktywności zawodowej.

Celem projektu było zwiększenie aktywności zawodowej i społecznej, wzrost kwalifikacji zawodowych i dostosowanie ich do predyspozycji uczestników, nabycie umiejętności w poruszaniu się na rynku pracy, zwiększenie motywacji do działania i usamodzielnienie się.

W ramach projektu 12 osób ukończyło kursy zawodowe z zakresu obsługi komputera i kasy fiskalnej, obsługi stacji paliw LPG. W trakcie realizacji wypłacono zasiłki celowe i okresowe dla uczestników projektu na łączną kwotę **12 270,12 zł**.

#### **V. NOWE ZADANIA – NOWE MOŻLIWOŚCI**

##### **1. Zespół interdyscyplinarny**

Zespół Interdyscyplinarny to grupa specjalistów z różnych instytucji, łącząca swoją wiedzę, umiejętności oraz możliwości wynikające z instytucji, którą reprezentują, podejmująca współpracę i skoordynowane działania mające na celu niesienie pomocy osobom krzywdzonym oraz przeciwdziałania zjawisku przemocy na terenie gminy Widawa.

W skład Zespołu wchodzi przedstawiciele:

- Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Widawie,
- Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Widawie,
- Komisariatu Policji w Widawie,
- Placówek Oświatowych,
- Samodzielnego Publicznego Zespołu Podstawowej Opieki Zdrowotnej w Widawie,

– kuratorzy sądowi.

Członkowie Zespołu działają na podstawie Uchwały Nr XL/270/10 Rady Gminy w Widawie z dnia 10 listopada 2010 r. w sprawie trybu i sposobu powoływania i odwoływania członków Gminnego Zespołu Interdyscyplinarnego w Widawie oraz szczegółowych warunków jego funkcjonowania, Zarządzenia Nr 51A/2011 Wójta Gminy Widawa z dn. 3 sierpnia 2011 r. w sprawie powołania Gminnego Zespołu Interdyscyplinarnego, porozumień zawartych między Wójtem Gminy Widawa, a podmiotami, których przedstawiciele wchodzi w skład Zespołu oraz Regulaminu Gminnego Zespołu Interdyscyplinarnego przyjętego przez członków Zespołu.

Obsługę organizacyjno-techniczną Zespołu Interdyscyplinarnego zapewnia Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Widawie.

Głównym celem działania Gminnego Zespołu Interdyscyplinarnego jest zmniejszenie skali zjawiska przemocy w rodzinie oraz stworzenia jednolitego systemu interwencji i wsparcia osób zagrożonych bądź uwikłanych w przemoc w rodzinie.

W celu rozwiązywania problemów związanych z wystąpieniem przemocy w rodzinie w indywidualnych przypadkach przewodniczący Zespołu Interdyscyplinarnego tworzy grupy robocze, których prace prowadzone są w zależności od zgłoszonych potrzeb lub wynikają z problemów występujących w indywidualnych przypadkach.

Członkowie Zespołu Interdyscyplinarnego oraz grup roboczych, zgodnie z zawartymi porozumieniami, wykonują zadania w ramach obowiązków służbowych lub zawodowych, dlatego też porozumienia stanowią jednocześnie formę zobowiązania do zapewnienia i stworzenia możliwości udziału w posiedzeniach i pracach zespołu lub grup roboczych wytypowanych przedstawicieli.

W 2011 roku odbyły się dwa posiedzenia Zespołu Interdyscyplinarnego. Na pierwszym posiedzeniu został wybrany przewodniczący zespołu, zastępca przewodniczącego Zespołu oraz sekretarz Zespołu. Członkowie Zespołu podpisali oświadczenia o zachowaniu poufności wszelkich informacji i danych, które będą uzyskiwać podczas realizacji zadań. Podczas posiedzenia zapoznano się z ogólnymi założeniami Zespołu Interdyscyplinarnego i Regulaminem Zespołu. Drugie spotkanie odbyło się w formie szkolenia. Członkowie zapoznali się z zagrożeniami dotyczącymi przemocy, przepisami regulującymi prace służb niosących pomoc ofiarom przemocy, pracą z ofiarą i sprawcami przemocy, problemem współistniejącym z przemocą - alkoholizmem.

W okresie sprawozdawczym zostały przekazane trzy „Niebieskie Karty”. Dwie osoby, u których stosowana była przemoc nie wyraziły zgody na podjęcie przez Zespół Interdyscyplinarny działań. Zostały one poinformowane o możliwości skorzystania z pomocy w/w Zespołu. Jedna osoba wyraziła zgodę na podjęcie działań, które zostały podjęte lecz nie zakończone. Powyższe rodziny są na bieżąco monitorowane.

## **2. Porozumienie z bankiem żywności im. Marka Edelmana w Łodzi**

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Widawie w 2011 roku realizował, w ramach porozumienia z Bankiem Żywności w Łodzi, bezpłatne wydawanie żywności w ramach **Programu PEAD (Dostarczanie Żywności dla Najuboższej Ludności Unii Europejskiej)**. W 2011 roku objętych programem było 460 rodziny (1055 osób w rodzinach), wydano 77 061 kg żywności.

**Tabela nr 8. Zestawienie artykułów żywnościowych.**

L. p.	Artykuł	Razem
1.	Kasza jęczmienna z warzywami	5529,600
2.	Kasza jęczmienna z gulaszem	4608,000
3.	Kasza manna	3150,000
4.	Kasza gryczana	720,000
5.	Kawa zbożowa	2016,000
6.	Makaron muszelki	7280,000
7.	Makaron z gulaszem	6912,000
8.	Mąka pszenna	6400,000
9.	Mleko	12 960,000
10.	Musli	4032,000
11.	Ryż biały	6720,000
12.	Zupa pomidorowa	4608,000
13.	Masło	300,000
14.	Ser	950,400
15.	Herbatniki	1293,600
16.	Krupnik	2400,000
17.	Makaron świderki	2790,000
18.	Płatki kukurydziane	3840,000
19.	Bakoma jogurt	551,400
	Razem - Tonaż	<b>77 061,000 kg</b>
	- Wartość	<b>151 416,61 zł</b>

### 3. Prac społecznie użyteczne

W 2011 r. realizowane były, we współpracy i współfinansowaniu z Powiatowym Urzędem Pracy w Łasku, prace społecznie użyteczne, jako forma aktywizacji zawodowej osób bezrobotnych. Z terenu Gminy Widawa w pracach tych wzięło udział 23 bezrobotnych, którzy wykonywali prace porządkowe i pomocnicze w Gminnym Zakładzie Usług Komunalnych w Widawie. Na wypłatę świadczeń pieniężnych z tytułu wykonywania prac społecznie użytecznych wykorzystano ogółem 24 549,30 zł, z tego z budżetu gminy 9819,80 zł, pozostała kwota 14 729,50 zł została wypłacona ze środków Powiatowego Urzędu Pracy w Łasku.

### 4. Coroczna Akcja „Gwiazdka Dla Wszystkich Dzieci”

Jak co roku w grudniu Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Widawie zorganizował zbiórkę p.n. „Gwiazdka dla wszystkich dzieci”, mającą na celu przekazanie drobnych paczek i upominków dla dzieci z rodzin znajdujących się w trudnej sytuacji materialnej. Akcja miała na celu zebranie słodyczy, artykułów spożywczych, zabawek, środków finansowych na zakup w/w artykułów i obdarowanie nimi dzieci z rodzin ubogich. W ramach w/w akcji otrzymaliśmy różnego rodzaju artykuły oraz dobrowolne wpłaty, które wyniosły **2370,34 zł**. Z otrzymanych i zakupionych artykułów zostały skompletowane różnorodne paczki dla 54 rodzin.

## 5. Inne działania

W 2011 roku był zatrudniony przez Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Widawie radca prawny, który przyjmował dwa razy w miesiącu w Gminnym Ośrodku Kultury. Z bezpłatnych porad mogli skorzystać wszyscy mieszkańcy Gminy Widawa.

W ciągu całego roku 2011 pracownicy Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Widawie prowadzili zbiórkę i dystrybucję odzieży nowej i używanej, obuwia, mebli i inny sprzętów gospodarstwa domowego.

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Widawie współpracował również z Ośrodkami Pomocy Społecznej z innych miejscowości. Pracownicy socjalni na wniosek innych ośrodków przeprowadzali wywiady alimentacyjne u osób zobowiązanych do alimentacji i dłużników alimentacyjnych zamieszkałych na terenie gminy Widawa.

W sprawach budzących wątpliwości prawne pracownicy kontrolowali się z Radcą Prawnym zatrudnionym przez Urząd Gminy w Widawie.

## VI. ŚRODOWISKOWY DOM SAMOPOMOCY W DĄBROWIE WIDAWSKIEJ

Środowiskowy Dom Samopomocy w Dąbrowie Widawskiej przyjął 55 niepełnosprawnych uczestników (posiadając 40 miejsc statutowych). Osoby przebywające w placówce objęte są rehabilitacją psychospołeczną i ruchową. W zależności od stanu zdrowia, wieku, zainteresowań, możliwości i potrzeb korzystały z następujących zajęć i treningów: plastycznych, komputerowych, kulinarnych, stolarskich, ogrodowych, teatralnych, treningów higienicznych, budżetowych, treningu rozwiązywania problemów w trudnych sytuacjach międzyludzkich, pomocy medycznej, pracownika socjalnego, psychologa oraz rehabilitacji ruchowej. W celu integracji niepełnosprawnych z szerszym środowiskiem społecznym organizowane były liczne wyjazdy uczestników na wycieczki, spotkania integracyjne do innych placówek niepełnosprawnych, Domów Kultury.

Wycieczki, konkursy, spotkania integracyjne oraz działania mające na celu podtrzymywanie tradycji organizowane przez naszą placówkę:

- Konkurs plastyczny na najładniejsze drzewo wiosenne 25 styczeń 2011 r.
- Walentynki 14 lutego 2011 r.
- Bal Karnawałowy 3 marca 2011 r.
- Dzień Kobiet 8 marca 2011 r.
- Konkurs warcabowy 14 marca 2011 r.
- Wycieczka do Częstochowy 15 kwietnia 2011 r.
- Śniadanie Wielkanocne 20 kwiecień 2011 r.
- Grillowanie 19 maja 2011 r.
- Wyjazd na wycieczkę w Góry Świętokrzyskie 1 lipiec 2011 r.
- Wyjazd do ośrodka wypoczynkowego na Wawrzakowiznie 29 lipca 2011 r.
- Przygotowania stoiska z prezentacją prac plastycznych, stolarskich i robótek ręcznych na festynie Dni Widawy 15 sierpnia 2011 r.
- Wyjazd na wycieczkę do Lichenia 23 wrzesień 2011 r.

Wyjazdy na spotkania integracyjne, wystawy i konkursy do innych placówek:

- Dzień Kobiet zorganizowany przez Środowiskowy Dom Samopomocy w Sędziejowicach 8 marca 2011 r.
- Udział w VI Wojewódzkim Biegu Pamięci Jana Pawła II w Łasku 27 marca 2011 r.
- Udział w XIII edycji Powiatowego Konkursu Plastycznego pod hasłem „Powódź, pożar, dniem czy nocą – straż przychodzi ci z pomocą” 25 marca 2011 r.

- Wyjazd do Domu Kultury w Widawie na rozstrzygnięcie konkursu na najładniejszą pisanek 20 kwiecień 2011 r.
- Uczestnictwo w międzygminnym konkursie „Iglą malowane” organizowanym przez Gimnazjum w Szczercowie 14 maja 2011 r.
- Udział w turnieju Boccie w ŚDS w Sędziejowicach 8 czerwca 2011 r.
- Spotkanie integracyjne w Aleksandrowie Łódzkim z prezentacją przedstawienia „Kot w butach” 9 czerwca 2011 r.
- Udział w spotkaniu integracyjnym „Integracja 2011” w ŚDS w Sędziejowicach 14 czerwca 2011 r.
- Wyjazd na dyskotekę dla niepełnosprawnych do Białej do klubu „Protektor” zorganizowaną przez ŚDS w Osieku 21 czerwca 2011 r.
- Wyjazd na szkolenie z zakresu doradztwa zawodowego, kąpiele w wodach termalnych, seans filmowy oraz turniej Boccie w Kleszczowie 10-11 września 2011 r.
- Udział w spotkaniu integracyjnym organizowanym przez ŚDS Strobin (prezentacja muzyczna utworów cygańskich) 29 września 2011 r.

W rezultacie wyżej wymienionych przedsięwzięć 54 niepełnosprawnych z Gminy Widawa zostało objętych działaniami mającymi na celu integrację ich ze szerszym środowiskiem osób niepełnosprawnych a także integrację ze środowiskiem lokalnym i ponadlokalnym. Ponad to uczestnicy ŚDS poprzez prowadzone zajęcia rozwijali umiejętności psychospołeczne, podtrzymywali swoją sprawność manualną, ruchową oraz rozwijali zaradność w czynnościach życia codziennego, umiejętność załatwiania spraw w urzędach i zachowywania się w miejscach publicznych. Pobudzano ich do rozwoju w zakresie umiejętności plastycznych, uczono obsługi komputera. Uczestnicy ŚDS uczyli się dbać o własne zdrowie, korzystając z szerokiego zakresu działań rehabilitacyjnych oraz dzięki ułatwieniom w dostępie do służby zdrowia. Sześcioro podopiecznych zostało objętych dodatkowo programem „Szansa na godne życie” prowadzonym przez łaski PCPR, w ramach którego korzystali z indywidualnej diagnozy doradztwa zawodowego, kursów zawodowych, turnusu rehabilitacyjnego w ten sposób wszyscy zostali objęci rehabilitacją społeczną, zawodową i zdrowotną.

Podsumowując sytuacja osób niepełnosprawnych z gminy Widawa, którzy korzystają z usług ŚDS w Dąbrowie Widawskiej uległa poprawie.

## **VII. WYKAZ POTRZEB W ZAKRESIE POMOCY SPOŁECZNEJ W GMINIE WIDAWA**

Stosownie do art. 110 ust. 9 ustawy o pomocy społecznej kierownik ośrodka pomocy społecznej składa Radzie Gminy coroczne sprawozdanie z działalności ośrodka oraz przedstawia wykaz potrzeb, w tym zakresie. Rada gminy, biorąc pod uwagę potrzeby, opracowuje i kieruje do wdrożenia lokalne programy pomocy społecznej.

Mając powyższe na uwadze przedstawiam poniżej potrzeby w zakresie pomocy społecznej oparte o szczegółową analizę oraz możliwości Ośrodka:

- 1) zaplecze lokalowe dla Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Widawie;
- 2) utworzenie placówek wsparcia dziennego dla dzieci z rodzin dysfunkcyjnych, np. świetlice środowiskowe, placówki specjalistyczne, świetlice terapeutyczne, itp.;
- 3) podnoszenie poziomu i doskonalenie zawodowe kadry Ośrodka oraz członków Stałego Zespołu Interdyscyplinarnego;
- 4) podejmowanie działań służących aktywizacji (zawodowej, społecznej, edukacyjnej i zdrowotnej) osób marginalizowanych oraz zagrożonych wykluczeniem społecznym –



kontynuacja projektów systemowych współfinansowanych przez Unię Europejską w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego.

## **VIII. WYKAZ TABEL**

1. Tabela nr 1. Rzeczywista liczba rodzin i osób objętych pomocą społeczną w latach 2010 i 2011, str. 8.
2. Tabela nr 2. Zestawienie świadczeń i finansowanie programu „Pomoc państwa w zakresie dożywiania” w 2011, str. 12.
3. Tabela nr 3. Pomoc w formie zasiłku celowego i świadczeń rzeczowych, str. 12.
4. Tabela nr 4. Przyczyny korzystania ze świadczeń pomocy społecznej w Gminie Widawa w latach 2010 i 2011, str. 14.
5. Tabela nr 5. Udzielone świadczenia w 2011 – zadania własne gminy, str. 16.
6. Tabela nr 6. Zestawienie wypłaconych świadczeń rodzinnych w 2011 roku, str. 21.
7. Tabela nr 7. Realizacja budżetu w 2010 i 2011 roku według klasyfikacji budżetowej i rodzajów świadczeń, str. 26.
8. Tabela nr 8. Zestawienie artykułów żywnościowych, str. 29.

## **IX. WYKAZ WYKRESÓW**

1. Wykres nr 1. Liczba osób korzystających z pomocy społecznej w 2010 i 2011 r., str. 6.
2. Wykres nr 2. Liczba osób korzystających z pomocy społecznej w odniesieniu do ogółu mieszkańców w 2011 r., str. 6.
3. Wykres nr 3. Liczba rodzin, którym przyznano świadczenia pieniężne w Gminie Widawa, według danych na 31.12.2011 r., str. 17.
4. Wykres nr 4. Struktura wydatków na świadczenia rodzinne w 2011 r., str. 19.